

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW ENERGII,
KLIMATU I AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
(NR 9)
z dnia 17 czerwca 2020 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 9)

17 czerwca 2020 r.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

1) części budżetowej 47 – Energia:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe,
- d) wydatki budżetu środków europejskich,
- e) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,
- f) państwowe fundusze celowe:
 - Fundusz Zapasów Interwencyjnych,
 - Fundusz Niskoemisyjnego Transportu,
 - Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny,
- g) agencja wykonawcza – Agencja Rezerw Materiałowych;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 24, 48 i 61;

3) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 5;

5) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

6) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 60;

7) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) wydatki budżetu środków europejskich;

8) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) programy wieloletnie w układzie zadaniowym;

9) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

10) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6;

11) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

- 100 – Górnictwo i kopalnictwo: dochody i wydatki;
- 900 – Gospodarka komunalna:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) wydatki budżetu środków europejskich;

12) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

13) państwowego funduszu celowego – Funduszu Inwestycji Kapitałowych;

14) państwowej osoby prawnej – Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Małecki** sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Paweł Szrot** sekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Ireneusz Zyska** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu wraz ze współpracownikami, **Dominik Bąk** p.o. prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Rafał Gawin** prezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Król** wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Michał Kuczmierowski** p.o. prezes Agencji Rezerw Materiałowych wraz ze współpracownikami, **Marek Miller** wiceprezes Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Łukasz Młynarkiewicz** prezes Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Szwemberg** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami oraz **Paweł Trzaskowski** wicedyrektor Departamentu Środowiska i **Michał Wilkiewicz** p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, witam wszystkich państwa serdecznie na posiedzeniu Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Stwierdzam kworum. Widać na pierwszy rzut oka, że kworum jest. Potwierdzają je także zalogowania państwa posłów w sieci. Sekretariat Komisji twierdzi, że musimy jednak przeprowadzić głosowanie w celu sprawdzenia kworum. Same podpisy nie wystarczą.

W tej sytuacji, szanowni państwo, pierwszym punktem posiedzenia będzie sprawdzenie kworum, a później przejdziemy do omawiania porządku obrad. Bardzo proszę, panie i panów posłów, o naciśnięcie jakiegokolwiek guziczka i wysłanie do nas tej informacji.

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

Panie przewodniczący, to może krótki wniosek formalny w trakcie głosowania?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

Panie przewodniczący, w zeszłym tygodniu skierowałem do pana pismo i upewniałem się w sekretariacie, że pismo zostało panu doręczone. To pismo zawierało wniosek, żeby w trybie pilnym zwołać posiedzenie Komisji dotyczące sytuacji górnictwa i zamykania kopalń na Śląsku. Postulowałem w poprzedni poniedziałek, żeby zwołać posiedzenie Komisji na środę, co oczywiście było do zrobienia, tym bardziej że łączymy się on-line. Chyba nawet dzisiaj większość posłów jest poza tym budynkiem.

W tej sprawie zdarzyły się dwie złe rzeczy. Po pierwsze, pan przewodniczący nie zwołał posiedzenia poświęconego temu tematowi, dlatego wnoszę o to, aby dziś zająć się tym tematem, bo to jest naprawdę sprawa bardzo pilna i bulwersująca nie tylko górników, lecz także szerszą społeczność, zwłaszcza województwa śląskiego. To po pierwsze. Pierwsza zła rzecz, która się zdarzyła, więc wnoszę o to, żeby dzisiaj również zająć się tym tematem w trybie pilnym.

Po drugie, druga zła rzecz, która się zdarzyła, to fakt, że nie dostałem jakiegokolwiek, nawet najmniejszej, ustnej, telefonicznej czy mailowej lub listownej odpowiedzi na ten wniosek. Jestem zaledwie skromnym wiceprzewodniczącym tej Komisji, ale oczekiwałbym, że jeśli kieruję jakiś wniosek i trafia on do pana przewodniczącego, o czym dostaję informację z sekretariatu, że trafił, to oczekuję jakiegokolwiek odpowiedzi: tak, nie, nie możemy, pocałujcie mnie w nos, nie wiem – cokolwiek, ale żeby była odpowiedź, bo to chyba jest elementarz nie tylko kultury politycznej czy parlamentarnej, ale kultury ogólnoludzkiej.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Od całowania w nos to może jakiś inny poseł jest specjalistą, ja nie gustuję w całowaniu facetów. A co do niezwołania Komisji, to oczywiście wie pan, panie pośle, że wniosek jednego posła nie obliguje do zwołania posiedzenia Komisji. To po pierwsze, a więc nie widzę tutaj nic złego w tym, że Komisji nie zwołałem. Porządek obrad...

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

A w sytuacji na Śląsku też nie widzi pan nic złego?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Za chwilę się do tego odniosę. Porządek obrad jest ustalany przez przewodniczącego, może być w porozumieniu z prezydium. Pan jako członek prezydium pewnie ma do mnie telefon i mógł też zadzwonić.

Z drugiej strony, jeżeli chodzi o zwoływanie Komisji w tej sytuacji COVID-owskiej, to o zwołaniu posiedzenia Komisji decyduje pani marszałek, a więc nawet nie przewodniczący Komisji, a zatem takiego uprawnienia nawet nie mam.

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

Czy pani marszałek zabroniła panu przewodniczącemu zwoływać tę Komisję?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Nie, ale ja się w ogóle nie zwróciłem o wydanie zgody przez panią marszałek, i to jest też jakby inna sprawa. Natomiast jeśli chodzi o kwestię, że nie otrzymał pan odpowiedzi... Nie otrzymał pan odpowiedzi dlatego, że nie ma czegoś takiego jak kodeks postępowania, który nakładałby na przewodniczącego Komisji obowiązek odpowiadania w określonym terminie na wnioski posłów, tym bardziej że w ciągu kilku dni i tak odbywa się posiedzenie, więc widzimy się i możemy sobie porozmawiać. Nie musimy do siebie pisać pism.

Co do złej sytuacji na Śląsku, to ona rzeczywiście jest zła, ale nie tylko na Śląsku, jest zła w całym kraju. Można nawet powiedzieć, że jest zła na całym świecie, bo mamy niestety epidemię. Dzisiaj na posiedzeniu Komisji są także obecni przedstawiciele Ministerstwa Aktywów Państwowych i przy częściach budżetowych będzie omawiana sytuacja na Śląsku, ewentualnie w sprawach różnych. Jeżeli państwo z ministerstwa są przygotowani do udzielenia informacji, to oczywiście nie widzę przeszkód, żeby taka informacja została udzielona, bo przecież to żadna tajemnica, co się tam wydarzyło. Działania zapobiegawcze podjęte przez rząd też obserwowaliśmy, z udziałem samego pana premiera Mateusza Morawieckiego, który jeździł na Śląsk i podejmował decyzje. Nie widzę więc tutaj sytuacji, w której jakoby rząd czegoś by zaniechał, a że sytuacja jest trudna, to fakt, zgadzam się z panem posłem. Sytuacja jest trudna.

Czy mamy już wynik, jeśli chodzi o sprawdzenie kworum? Bardzo proszę o wyjaśnienie. Stwierdzam, że w posiedzeniu uczestniczy 29 posłów, a więc potwierdziło się moje przypuszczenie, że mamy kworum i możemy przystąpić do realizacji porządku dziennego.

Szanowni państwo, porządek dzienny przewiduje: w pkt 1 – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, zgodnie z zakresem ustalonym w postanowieniu nr 14 Marszałka Sejmu z dnia 5 czerwca 2020 r., oraz w pkt 2 – rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r.

Jak rozumiem, pan poseł chciałby jeszcze, aby ministerstwo udzieliło informacji na temat Śląska. Zapytam zatem, czy przedstawiciele resortu są w stanie udzielić takiej informacji? Czy jest przedstawiciel ministerstwa? Jest zdalnie obecny pan minister, bardzo proszę.

Zdaje się, że nie słyszymy pana ministra...

Sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Maciej Małecki:

Dzień dobry, panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Czy teraz się słyszymy?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, teraz dobrze słyhać.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Jesteśmy gotowi. W zespole uczestniczącym w posiedzeniu jest pan dyrektor Jonasz Drabek, pełnomocnik ministra aktywów państwowych do spraw górnictwa węgla kamiennego, więc informacja...

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czyli przedstawilibyśmy taką informację w punkcie trzecim.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Po rozpatrzeniu tematów do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli. Czy są jeszcze jakieś wnioski do porządku dziennego? Nie widzę, a zatem dziękuję i stwierdzam, że przyjęliśmy porządek obrad z tym uzupełnieniem. Dziękuję panu ministrowi, że będziemy mogli otrzymać informację, bo wszyscy przyglądamy się z troską temu, co się dzieje – wszędzie, nie tylko na Śląsku, ale tam w pewnym sensie szczególnie.

Szanowni państwo, po przyjęciu porządku wraz z uzupełnieniem przystępujemy do jego realizacji. Zaczniemy od rozpatrzenia poszczególnych części budżetowych...

Najmocniej przepraszam, ale jestem trochę wytracony z uwagi przez pana posła i nie przywitałem wszystkich gości. Witam oczywiście serdecznie wszystkich państwa posłów, ale mamy też dzisiaj na posiedzeniu obecnych kilku panów ministrów: pana ministra Macieja Małeckiego, pana ministra Ireneusza Zyskę, pana ministra Pawła Szrota, pana Dominika Bąka, p.o. prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pana Rafała Gawina, prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, pana Krzysztofa Króla, wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego, pana Michała Kuczmierowskiego, p.o. prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, pana Marka Millera, wicepre-

zesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, pana Łukasza Młynarkiewicza, prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, pana Artura Michalskiego, zastępcę prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Mam tutaj przed sobą jeszcze listę dyrektorów, ale z tego co wiem, to obecność potwierdziła pani Aleksandra Szwemberg, dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów.

Wszystkich gości witam bardzo serdecznie. Jeżeli kogoś pominąłem, to przepraszam, ale jest nas tutaj sporo, a poza tym nie wiem, czy i kto jest obecny poprzez łącza elektroniczne.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu. Proszę o przedstawienie przez dysponentów najistotniejszych informacji dotyczących wykonania budżetu w zakresie kolejnych części znajdujących się w obszarze zainteresowania naszej Komisji. Rozpoczynamy od części budżetowej 47. Referuje pan minister Ireneusz Zyska. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu Ireneusz Zyska:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, mam zaszczyt w imieniu ministra klimatu przedstawić sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za rok 2019 z części 47 – Energia, przy czym na początku zastrzeżenie: Ministerstwo Klimatu zostało powołane w 2019 r. dopiero po ukształtowaniu się po wyborach parlamentarnych nowej Rady Ministrów i w związku z tym jest to de facto sprawozdanie z działalności ministra energii i częściowo – końcówka roku – ministra aktywów państwowych.

Szanowni państwo, odnośnie do części 47 – Energia dochody budżetowe zostały zrealizowane w wysokości 462 600 tys. zł i wynikały głównie z tytułu dywidend od spółek nadzorowanych przez ministra energii i ministra aktywów państwowych. Z tego tytułu otrzymano 459 600 tys. zł, głównie ze spółek: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Zespół Elektrowni Wodnych Nidzica i Przedsiębiorstwo Przeladunku Paliw Płynnych Naftoport. Pozostałe dochody w wysokości 3000 tys. zł dotyczyły odsetek bankowych od dotacji przekazanych beneficjentom programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” oraz odsetek z tytułu oprocentowania środków znajdujących się na rachunku bankowym Agencji Rezerw Materiałowych.

Wydatki z budżetu państwa oraz z budżetu środków europejskich zostały poniesione w łącznej wysokości 1 673 800 tys. zł i jest to 97% planu po zmianach. Z budżetu państwa wydatkowano 308 500 tys. zł, a z budżetu środków europejskich 1 365 300 tys. zł. Wydatki powyższe poniesiono m.in. na następujące zadania: realizacja projektów energetycznych w ramach programu „Infrastruktura i środowisko” – 1 369 600 tys. zł, dla Agencji Rezerw Materiałowych na zadania w zakresie utrzymania rezerw strategicznych w łącznej kwocie 197 700 tys. zł, z tego w formie dotacji celowej 129 000 tys. zł oraz dotacji podmiotowej 68 700 tys. zł. Na pokrycie kosztów funkcjonowania urzędu obsługującego ministra wydatkowano 82 900 tys. zł, w tym na wynagrodzenia 34 000 tys. zł. Na realizację programu operacyjnego „Pomoc techniczna” przeznaczono 20 700 tys. zł. Środki przeznaczono na sfinansowanie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w instytucji pośredniczącej programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” oraz w instytucjach wdrażających, tj. w Instytucie Nafty i Gazu – Państwowym Instytucie Badawczym, Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Na zadania z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju wydatkowano kwotę 16 500 tys. zł, z czego 14 500 tys. zł to była dotacja podmiotowa dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku i dotacja celowa dla organizacji badawczych Narodowego Centrum Badań Jądrowych, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej i Centrum Onkologii.

Na realizację „Programu polskiej energetyki jądrowej” przeznaczono 2000 tys. zł, finansując działania edukacyjno-informacyjne oraz zadania związane z aktualizacją przedmiotowego programu wieloletniego. Opracowano także wytyczne i rekomendacje dla polskiego przemysłu w zakresie zaangażowania w rozwój energetyki jądrowej.

Sfinansowanie opłaty na rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych pochłonęło 10 500 tys. zł. Prowadzenie badań statystycznych w zakresie paliw, energii, elektroenergetyki i ciepłownictwa, a także paliw ciekłych i gazowych kosztowało 6500 tys. zł.

Na sfinansowanie składek z tytułu członkostwa Polski w organizacjach międzynarodowych wydano 3500 tys. zł. Lista tych instytucji jest długa. Na „Program pozamilitarnych przygotowań obronnych” wydano natomiast 231 tys. zł.

Dotacje. Jeśli chodzi o dotacje podmiotowe z części 47, to otrzymały je: Agencja Rezerw Materiałowych w kwocie 68 600 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności agencji, w tym zarządzanie realizacją zadań statutowych; Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku w kwocie 8400 tys. zł. Ponadto dotacje celowe z części 47 otrzymały: Agencja Rezerw Materiałowych w wysokości 129 400 tys. zł na realizację zadań polegających na zakupie towarów do rezerw oraz przechowywaniu rezerw strategicznych, w tym dokonywanie zamiany i wymiany rezerw, a także organizacje badawcze, takie jak: Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej i Centrum Onkologii w łącznej wysokości 6100 tys. zł. Dla Instytutu Nafty i Gazu przeznaczono 98 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki niekwalifikowane związane z pełnieniem przez instytuty funkcji instytucji wdrażającej program operacyjny „Infrastruktura i środowisko”.

W zakresie programów wieloletnich trzeba powiedzieć o „Programie polskiej energetyki jądrowej”, który został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 15/2014 z 28 stycznia 2014 r. Głównym celem tego programu jest wdrażanie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po cenach akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu wymagań z tytułu ochrony środowiska. Poziom akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej według miernika osiągnął wartość 46%, a przy prognozowanej wielkości – 59%. Ze środków budżetu państwa wydatkowano w sumie 3000 tys. zł. Środki uruchomione z rezerwy celowej na „Program polskiej energetyki jądrowej” przez Ministerstwo Aktywów Państwowych wyniosły 2000 tys. zł, a przez Państwową Agencję Atomistyki – 1000 tys. zł.

W ubiegłym roku zrealizowano szereg zadań ukierunkowanych na rozwój polskiej energetyki jądrowej. Podejmowano działania edukacyjno-informacyjne oraz mające na celu wzrost zaangażowania polskiego przemysłu w rozwój energetyki jądrowej.

„Rządowy program rezerw strategicznych”. „Rządowy program rezerw strategicznych na lata 2017–2021” został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów z 10 października 2017 r. Głównym celem programu jest określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane lub też likwidowane w poszczególnych latach jego obowiązywania. Rezerwy te będą wykorzystywane w celu wsparcia realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli, dla ratowania życia i zdrowia, a także wypełniania międzynarodowych zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej.

Szanowni państwo, rola tego programu, jak i też samej Agencji Rezerw Materiałowych została szczególnie w tej chwili doceniona, jest dostrzegana i pozytywnie oceniana przez społeczeństwo w sytuacji panującej pandemii koronawirusa. Myślę, że bez Agencji Rezerw Materiałowych, która działa w trybie ciągłym, 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu, nie byłoby możliwe, aby Polska jako kraj tak dobrze poradziła sobie z pandemią koronawirusa na tle innych krajów Unii Europejskiej.

Program był realizowany w ramach funkcji 6 – polityka gospodarcza kraju. Mierzniakiem stopnia realizacji programu był procent realizacji wysokości bazowej rezerw określonej przez organ tworzący. Planowano osiągnąć w 2019 r. wartość miernika nie mniejszą niż 80%, natomiast wykonano wartość miernika na poziomie 99,5%. Odzwierciedla ona w pełni efekt osiągnięty w 2019 r. w zakresie realizacji zadania. W 2019 r. ze środków budżetu państwa wydatkowano 197 700 tys. zł. Cała kwota pochodziła z części 47 – Energia, dotacja celowa i podmiotowa i nie dotyczyła wydatków majątkowych.

Państwowe fundusze celowe. Fundusz Zapasów Interwencyjnych. Zapasy ropy naftowej oraz paliw finansowane były z Funduszu Zapasów Interwencyjnych, którego dysponentem jest prezes Agencji Rezerw Materiałowych. Przychody funduszu osiągnięto na poziomie 1 291 800 tys. zł z tytułu opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw, a także handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw. Poniesione koszty wyniosły 494 100 tys. zł, tj. 29% planu po zmianach, i dotyczyły tworzenia i utrzymania zapasów agencyjnych.

Fundusz Niskoemisyjnego Transportu. W dniu 13 lipca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 6 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw ustanawiająca Fundusz Niskoemisyjnego Transportu. Fundusz został powołany w celu wsparcia projektów związanych z rozbudową infrastruktury umożliwiającej stosowanie paliw alternatywnych w celu zmniejszenia stosowania oleju napędowego i benzyn silnikowych w transporcie. Przychody funduszu w 2019 r. zrealizowano w wysokości 362 600 tys. zł, tj. na poziomie 107% planu finansowego. Ich źródłem były wpływy z tytułu opłaty zastępczej oraz wpływy z tytułu opłaty emisyjnej, w sumie 359 700 tys. zł, a także odsetki z tytułu lokowania wolnych środków w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 2400 tys. zł oraz środki przekazane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w wysokości jednej dziesiątej procenta uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w wykonywaną działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej. Łącznie było to 600 tys. zł.

Koszty realizacji zadań ze środków funduszu wyniosły 600 tys. zł, co stanowi 0,2% planu finansowego. Środki te przeznaczono na pokrycie kosztów zarządzania funduszem.

Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny. Ten fundusz został powołany ustawą z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw w celu utrzymania cen energii na tym samym poziomie poprzez finansowanie utraconego przychodu spółek energetycznych. Ubiegły rok był pierwszym rokiem działalności Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny. Przychody funduszu w 2019 r. zrealizowano w wysokości 4 649 000 tys. zł, tj. 101% planu finansowego. Ich źródłem były głównie wpływy stanowiące 80% środków uzyskanych ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, tj. 4 625 500 tys. zł. Odsetki z tytułu lokowania wolnych środków w Banku Gospodarstwa Krajowego stanowiły przychód w kwocie 23 500 tys. zł.

W 2019 r. koszty Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny wyniosły 4 056 200 tys. zł, co stanowi 90% planu finansowego, i w całości zostały przeznaczone na wypłatę kwoty różnicy ceny, rekompensatę finansową oraz dofinansowanie w ramach pomocy *de minimis*.

Agencja wykonawcza. Agencja Rezerw Materiałowych. Dochody agencji zostały osiągnięte na poziomie 267 900 tys. zł, w tym z budżetu, w części 47, przeznaczono dla agencji środki w łącznej wysokości 197 700 tys. zł, z tego w formie dotacji celowej 129 000 tys. zł oraz dotacji podmiotowej – 67 700 tys. zł. Pozostałe dochody wyniosły 70 200 tys. zł. Stan środków na początek roku to 193 300 tys. zł.

Wydatki zrealizowano na poziomie 399 600 tys. zł, w tym wydatki na funkcjonowanie 83 900 tys. zł, wydatki na realizację zadań 271 300 tys. zł, wpłaty do budżetu państwa, zwrot dotacji, 800 tys. zł. Pozostałe wydatki, w tym wydatki majątkowe, wyniosły 43 700 tys. zł. Stan środków na koniec roku – 61 600 tys. zł.

Część budżetowa 83 – Rezerwy celowe. Tutaj pod poz. 24 mamy rezerwę pod nazwą „Ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej”. Zrealizowano wydatki w kwocie 13 700 tys. zł. Zostały one przeznaczone na dodatki energetyczne, w tym zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacany przez gminy dla odbiorców wrażliwych, tzn. osób, którym przyznano dodatek mieszkaniowy.

Pod poz. 48 mamy rezerwę pod nazwą „Rezerwa na finansowanie działań w zakresie rezerw strategicznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej”. W 2019 r. nie zaistniały okoliczności związane z zagrożeniem bezpieczeństwa, które stanowiłyby podstawę do wystąpienia o środki z wymienionej rezerwy celowej.

Pod poz. 61 rezerw mamy ujęty „Program polskiej energetyki jądrowej”. W 2019 r. ze środków rezerwy celowej budżetu państwa wydatkowano na ten cel łącznie 3000 tys. zł na realizację wieloletniego programu energetyki jądrowej, który był realizowany przez Ministerstwo Aktywów Państwowych oraz Państwową Agencję Atomistyki.

W zakresie części 47 – Energia wydatkowano na program wieloletni 2000 tys. zł. W 2019 r. zrealizowano szereg zadań ukierunkowanych na rozwój polskiej energetyki jądrowej, w szczególności podejmowano działania edukacyjno-informacyjne oraz mające na celu wzrost zaangażowania polskiego przemysłu w rozwój energetyki jądrowej. O tym mówiłem wcześniej, omawiając część 47.

To tyle w zakresie ogólnego, syntetycznego przedstawienia wykonania budżetu za rok 2019 w części budżetowej 47 – Energia oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli będą pytania, to jesteśmy wraz z zespołem Ministerstwa Klimatu do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Nie wiem, czy będą, ale oczywiście zawsze jesteście państwo do dyspozycji. Proszę teraz przedstawiciela NIK o zaprezentowanie istotnych informacji z wyników kontroli wykonania tej części budżetowej.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Michał Wilkowicz:

Michał Wilkowicz, p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić opinię Najwyższej Izby Kontroli do kilku części budżetowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Jeżeli chce pan łącznie, to może na końcu. Ja bym chciał, żeby do każdej części...

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Nie, panie przewodniczący, jestem przygotowany do oddzielnych prezentacji, tak jak wygląda plan posiedzenia.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę więc króciutko do każdej części.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Tak jest. Co do części 47, to dysponentem tej części do 15 listopada był minister energii, a następnie, od 15 listopada, minister aktywów państwowych. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w tej części. W żadnym z wymienionych obszarów, obejmujących tę część budżetową, nie stwierdzono nieprawidłowości. Zadania ujęte w planie finansowym ministerstwa w układzie zadaniowym zostały zrealizowane prawidłowo. Cele zdefiniowane w dokumentach strategicznych zostały osiągnięte lub nieznacznie odbiegały od oczekiwań. Minister prawidłowo gromadził dochody budżetowe. Wydatki z budżetu państwa zostały dokonane w sposób legalny, rzeczowy i gospodarny. Pod względem prawidłowości udzielenia i rozliczenia dotacji także nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przedmiotem badań było też funkcjonowanie Funduszu Niskoemisyjnego Transportu. Nie było zastrzeżeń co do celowości dokonywanych wydatków, natomiast Najwyższa Izba Kontroli chciałaby wskazać, że fundusz ten, ze względu na opóźnienie w wydaniu odpowiednich aktów wykonawczych, nie realizował wydatków w zakresie swoich celów. W związku z tym zgromadzone środki pozostawały na koniec roku na koncie tego funduszu.

Myślę, że tak bym to chyba przedstawił w skrótowy sposób. Gdyby były szczegółowe pytania, to jestem do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę teraz o zabranie głosu panią poseł Iwonę Arent jako koreferenta do tych części budżetowych. Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Iwona Arent (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, na wstępie powiem, jak zaznaczył już pan minister, że do 15 listopada 2019 r. dysponentem omawianej części budżetowej był minister energii, a od 15 listopada minister aktywów państwowych. Teraz, jak wiemy, przeszło to pod Ministerstwo Klimatu. Oczywiście dział Energia dotyczy spraw energii, surowców energetycznych i paliw. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2019 w części 47 – Energia, w części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie poz. 24, 48 i 61, w tym także fundusze: Fundusz Zapasów Interwencyjnych, Fundusz Niskoemisyjnego Transportu, Fundusz Wyłaty Różnicy Ceny, Agencja Rezerw Materiałowych – w tej części – w mojej ocenie ministerstwo prawidłowo gromadziło dochody budżetowe. Wydatki z budżetu państwa, a także ze środków europejskich były wykonane prawidłowo. Zadania ujęte w planie finansowym ministerstwa w układzie zadaniowym zostały zrealizowane. Cele zdefiniowane w dokumentach strategicznych także zostały osiągnięte.

Oczywiście całe sprawozdanie zostało sporządzone prawidłowo. Czasowo w zakresie operacji finansowych też pozytywnie. Prawidłowe były działania nadzorcze. Jak powiedziałam, sprawozdanie zostało przedstawione terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Wspomnę tylko tutaj krótko o Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, bo kwestia dotyczy tego, że dopiero w grudniu 2019 r. zostało wydane rozporządzenie do ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych regulujące działanie tego funduszu. Środki z tego funduszu w 2019 r. nie były rozdysponowane, ponieważ wiadomo, że nie było czasu na ich rozdysponowanie, na finansowanie tych celów. Dlatego wykonano go w wysokości jedynie ok. 0,2% planowanej wielkości. Wydatki w całości dotyczyły kosztów zarządzania. Mam nadzieję, że w tym roku ten fundusz będzie już działał prawidłowo... On działał prawidłowo, tylko że będą te pieniądze rzeczywiście przeznaczone na cele, do których realizacji został powołany tenże fundusz.

W mojej ocenie należy przyjąć pozytywnie sprawozdanie z części budżetowej 47 i części budżetowej 83. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów? Bardzo proszę, pan poseł.

Posel Dariusz Wiczorek (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przyznam szczerze, że wysłuchałem tej oceny pani poseł, jeżeli chodzi o wykonanie budżetu, i mam wrażenie, że czytaliśmy różne dokumenty, bo prawda jest taka, że jeżeli chodzi o wykonanie budżetu, to rodzi się tutaj kilka bardzo istotnych pytań.

Po pierwsze – z czego wynika kwestia wykonania dochodów budżetowych w wysokości 75% zaplanowanych dochodów? Oczywiście jest to opisane w tym dokumencie, że to jest kwestia dywidend, więc moje pytanie jest takie: czy to zła sytuacja tychże podmiotów powoduje, że te dywidendy były mniejsze, czy jakieś inne powody były, dla których te wpływy były niższe?

Rzecz kolejna to... Bardzo mocno pan minister sygnalizował tutaj kwestię związaną z elektrownią atomową czy też w ogóle całe to przedsięwzięcie. Przyznam się szczerze, że to jest kolejny rok... Absolutnie się tu oczywiście zgadzam, że poprzednicy także, ale to rząd PiS od pięciu lat rządzi naszym krajem, w związku z czym w tym zakresie, jeżeli, po pierwsze, cała ta kwestia dotycząca budowy elektrowni atomowej polega na tworzeniu znowu jakichś kolejnych prezentacji, drukowaniu – tak jak to jest napisane – jakichś materiałów informacyjnych, natomiast nie ma żadnego poważnego opracowania dotyczącego tego, czy rzeczywiście taką decyzję dotyczącą budowy elektrowni należy podjąć czy nie, to przyznam się szczerze, że wcale się nie dziwię, że pan minister zablokował wydatki, ponad 1000 tys. zł, na te przedsięwzięcia, no bo nastąpiła blokada wydatków budżetowych w tym zakresie. W związku z tym moje pytanie jest takie: kiedy rzeczywiście planujecie państwo poważną debatę dotyczącą energetyki, w tym ewentualnie budowy lub nie elektrowni atomowej? To jest decyzja, która będzie skutkowałą na lata

obciążeniami budżetu państwa, w związku z czym to wymaga naprawdę bardzo poważnej debaty i dyskusji.

Rzecz kolejna – Agencja Rezerw Materiałowych. Tutaj też nastąpiło zmniejszenie dotacji, w związku z czym moje pytanie jest takie: z czego to zmniejszenie dotacji wynikało? Oczywiście nikt w 2019 r. nie przewidywał pandemii, ale w mojej ocenie poziom rezerw materiałowych powinien być utrzymywany.

Rzecz kolejna to... Moje pytanie dotyczy Funduszu Zapasów Interwencyjnych. Pan minister wspomniał, że to wykonanie też jest chyba na poziomie 25%, więc moje pytanie jest takie: czy dzisiaj jesteśmy bezpieczni, jeżeli chodzi o paliwa, bo jeśli nie zakupiliśmy, nie wykonaliśmy tych zakupów, to również z czegoś to powinno wynikać, bo w bilansie funduszu wychodzi, że środki w funduszu na koniec roku są.

Kolejna kwestia to są ostatnie dwa pytania. Fundusz Wypłaty Różnicy Cen. 4 500 000 tys. zł ze sprzedaży uprawnień CO₂, a zatem pytanie jest następujące... Po pierwsze, ze względu na terminy w tym funduszu na koniec roku pozostał blisko 1 000 000 tys. zł do dyspozycji, a więc moje pytanie jest takie: czy on będzie, czy te dopłaty będą zrealizowane w roku 2020? Bo tam był termin na składanie wniosków. I druga rzecz – realnie chciałbym dzisiaj usłyszeć, jaką ilość tych uprawnień CO₂ dysponuje polski rząd. Prosiłbym o średnią. Raz to jest ilość, ale prosiłbym także o średnią kwotę wynikającą z aktualnej dzisiaj ceny tychże uprawnień na giełdzie, żebyśmy wiedzieli, co jeszcze ewentualnie możemy sprzedać na tego typu pomysły, które – żeby była jasność – w mojej ocenie nie tylko nie poprawiają, lecz wręcz psują polską energetykę i wcale nie pomagają w tym, aby ta energetyka mogła się rozwijać, bo jeżeli do czegoś dopłacamy przedsiębiorstwom, to znaczy, że po prostu niszczyliśmy rynek. Raczej to nie jest ten kierunek, jeżeli chodzi o działania, ale to jest kwestia dyskusji w ogóle o sektorze energetycznym i mam nadzieję, że na posiedzeniu Komisji do takiej dyskusji dojdzie.

Ostatnie pytanie dotyczy Funduszu Niskoemisyjnego Transportu. Wszyscy państwo przeszliście nad tym do porządku dziennego. Wzruszyłem się, gdy usłyszałem, że dopiero w grudniu 2019 r. było wydane rozporządzenie. Proste pytanie do rządzących: czemu dopiero w grudniu to rozporządzenie się pojawiło? Bo w 2019 r. nie było koronawirusa i za bardzo nie ma na co zwalić, że minister aż 12 miesięcy czekał, żeby to rozporządzenie się pojawiło. I do tego – jakie są plany? Widzę w dokumentach, które się pojawiają, że plany są takie, że ten fundusz ma być w tym roku likwidowany. Jeżeli ten fundusz ma być likwidowany, to prawda jest taka, że wydatki dotyczące funkcjonowania tego funduszu absolutnie są niepotrzebne i, mówiąc krótko, to są pieniądze, które zostały wyrzucone w błoto. Chciałbym potwierdzenia tego, czy rzeczywiście plan jest taki, bo tak widać w ustawach, które są szykowane, że fundusz ma być likwidowany, a Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma przejąć wszystkie środki z Funduszu Niskoemisyjnego Transportu i realizować jego zadania.

To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że pan minister udzieli odpowiedzi. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MK Ireneusz Zyska:

Szanowny panie pośle, na wstępie chciałbym oczywiście powiedzieć, wyciągając rękę do współpracy i będąc zawsze otwartym i koncyliacyjnym...chciałbym też poprosić szanownego pana posła Wieczorka, żeby nie używał takich ekstremalnych określeń jak wyrzucanie pieniędzy w błoto. Jesteśmy bardzo odpowiedzialnym rządem, administracją publiczną, która dba o każdy grosz polskiego podatnika, szczególnie w przypadku Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, o którym pan poseł był uprzejmy tak się pieszczotliwie wyrazić.

W ubiegłym roku z uwagi na obiektywne okoliczności związane z wyborami parlamentarnymi – jak sądzę pan poseł zauważył, że były wybory, gdyż uzyskał elekcję do polskiego parlamentu, objął mandat posła na Sejm – te rozporządzenia, które jako projekty były przygotowane, musiały rozpocząć swoją ścieżkę legislacyjną. Być może pan poseł nie ma jeszcze takiego doświadczenia w zakresie pracy administracji rządowej, czego życzę panu posłowi, natomiast wygląda to tak, że kiedy nowy rząd się ukonstytuuje,

to wszystkie czynności związane z procesem legislacyjnym muszą być podjęte na nowo i ta ścieżka jest podejmowana w ten sposób, że dopiero na koniec grudnia rozporządzenie udało się szczęśliwie wprowadzić w życie. Ono weszło w życie, ale nie było już czasu na uruchomienie Funduszu Niskoemisyjnego Transportu.

Natomiast w samej ustawie o biopaliwach i biokomponentach projekt funkcjonowania funduszu jako funduszu celowego został w ten sposób zapisany, że do uruchomienia tego funduszu potrzebne jest współdziałanie trzech podmiotów, a mianowicie: dysponenta funduszu, jakim jest minister konstytucyjny, na dziś jest nim minister klimatu, do tego dochodzi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Wcześniej jednak musi wejść w życie kilkanaście rozporządzeń, które w zależności od celowości są podpisywane przez kilku ministrów, a niektóre przez całą Radę Ministrów. To powoduje wydłużenie całego procesu administracyjnego. Stąd też jeszcze dodatkowo w tym roku, tj. 2020 – rozumiem, że rozmawiamy o roku 2019, ale mając na uwadze bardzo emocjonalną wypowiedź pana posła, zmierzam do wyjaśnienia, co się wydarzy za chwilę – a mianowicie wczoraj Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z dyspozycją ministra klimatu uruchomił nabory wniosków w trzech dużych programach związanych z dofinansowaniem pojazdów elektrycznych i infrastruktury ładowania. Są to programy: e-Van – na dofinansowanie zakupu elektrycznego samochodu dostawczego dla przedsiębiorców, poziom finansowania tego programu to 70 000 tys. zł; program „Koliber – taxi dobre dla klimatu”, program pilotażowy z dofinansowaniem na poziomie 40 000 tys. zł, przeznaczony dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz program „Zielony samochód”, który polega na dofinansowaniu zakupu elektrycznego samochodu osobowego M1. Budżet tego programu to 37 500 tys. zł. Szczegóły można znaleźć na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Ministerstwo Klimatu również bardzo szeroko informowało o tym opinię publiczną wczoraj i dziś jest kontynuacja, jeśli chodzi o ogłoszenie naboru wniosków w zakresie tych trzech programów. To jest oczywiście w tej chwili pewien substytut, który ma dać impuls rynkowi i zaspokoić zainteresowanie, które od dłuższego czasu nie mogło uzyskać wsparcia ze strony administracji państwowej właśnie ze względu na przedłużające się procedury administracyjne, ale także dlatego, że w tym roku wystąpiła epidemia koronawirusa, która zablokowała nam możliwość uruchomienia naboru w ramach Funduszu Niskoemisyjnego Transportu.

Po analizie, ewaluacji całego systemu, który został zapisany w ustawie, doszliśmy do przekonania, że aby nie zmarnować ani jednej złotówki z tego programu, należy go przekształcić, inaczej mówiąc – odbiurokratyzować. Co prawda wiąże się to z określeniem likwidacji funduszu, ale chcę pana posła Wieczorka i szanownych państwa zapewnić, że ten fundusz w całości i wszystkie dochody, które go zasilają, zostaną przekazane do NFOŚiGW, który będzie dysponował tymi środkami i znacznie szybciej uruchamiać dofinansowanie rok do roku, jako fundusz wieloletni, a nie fundusz jednoroczny, jak to było do tej pory.

Wierzę, że dzięki takiemu rozwiązaniu będziemy w stanie zaspokoić potrzeby rynku i zaspokoić popyt, który w tej chwili na rynku występuje odnośnie do zakupu pojazdów elektrycznych i infrastruktury ładowania, a nawet dać pewne impulsy rozwojowe w tym segmencie rynku. To a propos pytania dotyczącego Funduszu Niskoemisyjnego Transportu.

Jeśli chodzi o pytanie o Agencję Rezerw Materiałowych, to chcę poinformować, szanowny panie posle, że pomimo niekorzystnego otoczenia rynkowego w 2019 r. stan zapasów interwencyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r. został utrzymany na ustawowym poziomie i wynosił 91 dni zabezpieczenia kraju w paliwa i ropę naftową. Nie ma tutaj żadnych zagrożeń, żadnych naruszeń ani żadnego niebezpieczeństwa w całym zakresie dotyczącym strategicznych rezerw materiałowych. Myślę też, że pozytywna opinia Najwyższej Izby Kontroli powinna być przekonująca dla pana posła i wszystkich uczestników dzisiejszego posiedzenia Komisji.

Jeśli chodzi o wykonanie dochodów, dlaczego na poziomie 75%, to chcę powiedzieć, że mniejsza niż zaplanowana w ustawie budżetowej kwota wypłaconych dywidend wynika z decyzji zarządu Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA w sprawie wypłaty akcjonariuszom w grudniu 2018 r., a więc rok wcześniej, zaliczki na poczet prze-

widywanej dywidendy z zysku spółki za 2018 r. Efektem przedmiotowej wypłaty było pomniejszenie wpływów z tego tytułu do budżetu państwa w 2019 r. To jest główna przyczyna z tego względu, że właśnie wpływy ze spółki PGNiG stanowiły największy udział w dochodach.

Pytanie o elektrownię jądrową. Wydawało mi się, że dość precyzyjnie, co prawda esencjonalnie, ale dość precyzyjnie przedstawiłem zakres wydatków przeznaczonych na energetykę jądrową. Może powtórzę jeszcze raz, żeby pan poseł zrozumiał, że rzecz dotyczy funkcjonowania Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Otwocku-Świerku, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej i Centrum Onkologii oraz Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. Trzeba powiedzieć, że kwoty przeznaczone na funkcjonowanie tych bardzo ważnych instytucji zapewniają m.in. stały monitoring poziomu radiacji w naszym kraju oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa, a także informowanie opinii publicznej i instytucji państwa w tym zakresie. Kwoty przeznaczone na ten cel, raptem 16 500 tys. zł... Myślę, że pan poseł pomylił tutaj dwie rzeczy. Czymś innym jest bowiem stałe bezpieczeństwo w zakresie promieniowania jądrowego, a czymś innym jest program energetyki jądrowej. Przechodząc jednak do tej drugiej kwestii, myślę, że pan poseł powinien zainteresować się również projektem „Polityki energetycznej Polski 2040”, który dwukrotnie był poddawany dużym konsultacjom społecznym. Każdy mógł w nich uczestniczyć, również parlamentarzyści i społeczne oraz branżowe organizacje. Można zapoznać się z projektem tego programu i myślę, że energetyka jądrowa jest bardzo ważnym elementem polskiego miksu energetycznego w horyzoncie roku 2040 i dalej, bo przewidywany plan zakłada, że dopiero w latach trzydziestych będziemy mieli zdolność uruchomienia pierwszego bloku jądrowego w zakresie wytwarzania, generowania energii elektrycznej z tego źródła. Czy tak się stanie? Potrzebne są ostateczne decyzje. Dzisiaj nie jestem osobą upoważnioną, żeby takie decyzje komunikować w tym miejscu. Myślę, że to jest rola szefa rządu wspólnie z konstytucyjnymi ministrami oraz pełnomocnikiem rządu do spraw energetycznej infrastruktury strategicznej. Myślę, że te komunikaty będą niedługo formułowane, również w kontekście ubiegania się o środki europejskie w najbliższej perspektywie budżetowej.

Osobiście uważam, że energetyka jądrowa jest potrzebna. Jest to neutralne środowiskowo, dobre i stabilne źródło energii. Zbudowanie elektrowni to oczywiście ogromny koszt, natomiast wytwarzanie energii z tego źródła jest stosunkowo tanie i zapewnia stabilne dostawy energii w długim horyzoncie czasowym. Na pewno taka stabilna energia bardzo by się przydała w związku z tym, że w tej chwili zmierzamy do zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w polskim miksie energetycznym. Jak wiemy, odnawialne źródła charakteryzują się jednak pewnego rodzaju niestabilnością, a zatem źródło stabilne, takie jak energetyka jądrowa, byłoby tutaj bardzo pożądane. Jeśli chodzi o decyzję, to musimy poczekać. Na pewno ja dzisiaj państwu takiej informacji nie mogę przekazać.

Jeżeli chodzi o Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny, to w tym zakresie poprosiłbym o odpowiedź pana dyrektora Pawła Pikusa, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Oczywiście, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Elektroenergetyki MK Paweł Pikus:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, panie ministrze, jeżeli chodzi o Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny, to plan zagospodarowania środków z tego funduszu jest rozłożony również na obecny rok. W tym roku będą wypłacane środki związane z pomocą *de minimis*, dlatego też wydatkowanie zostało rozłożone w czasie na poprzedni i na ten rok. Stąd kwota niewydana w roku poprzednim będzie wydana w roku obecnym. Na chwilę obecną zaplanowane wydatki związane z Funduszem Wypłaty Różnicy Ceny potwierdzają się z realnymi wydatkami i wydaje się, że w tym zakresie wykonanie całości funduszu, związane z rekompensatami cen za 2019 r., będzie w pełni pokryte środkami funduszu. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MK Ireneusz Zyska:

Dziękuję, panie dyrektorze. Mam nadzieję, że udało nam się odpowiedzieć na wszystkie pytania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Pan poseł chyba nie jest do końca usatysfakcjonowany.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Właśnie to miałem powiedzieć, ale nie chciałbym przedłużać, bo wiem, że jeszcze inni też mają pytania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Mamy jeszcze sporo punktów.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Miałbym oczywiście uwagi do koreferatu pana ministra, ale może znajdziemy czas, żeby kiedy indziej spotkać się z panem ministrem i sobie to przedyskutować.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Na pewno znajdziemy, a teraz pani poseł Urszula Zielińska, bardzo proszę.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałabym dopytać pana ministra o Fundusz Niskoemisyjnego Transportu. Szybko licząc, pan minister wymienił trzy nowe, świeżo ogłoszone programy dopłat. Sumują mi się one do kwoty 147 000 tys. zł rocznie, tymczasem Fundusz Niskoemisyjnego Transportu za poprzedni rok był znacznie wyższy, na poziomie trochę ponad 680 000 tys. zł. Pytanie: czy faktycznie na ten rok fundusz będzie zlikwidowany i czy wydatki na niskoemisyjny transport będą wyższe niż wspomniane 147 000 tys. zł, przeznaczone na ten cel do tej pory? Pytam o to z troską, wiedząc, że mamy problem z emisjami z transportu. Ostatnio sprawdzałam, one rosną na poziomie 70–80% rok do roku, natomiast nasze cele redukcji emisji są bardzo ambitne, a na pewno wysokie w porównaniu z tym wzrostem. Czy są jakieś dodatkowe, alternatywne plany, żeby sobie poradzić ze wzrostem, emisji z tytułu transportu w kolejnych latach? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MK Ireneusz Zyska:

Oczywiście tak. Przygotowujemy bardzo rozbudowany program wsparcia transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, chociażby z wykorzystaniem CNG, ale także napędów hybrydowych, jednak ze szczególnym uwzględnieniem pojazdów elektrycznych. W tej chwili, z tego co wiem, z uzyskanych przeze mnie informacji wynika, że do Sejmu wpłynął projekt poselski w zakresie przekształcenia czy też odbiurokratyzowania tego funduszu, tak to będę określał, i przekazania go do dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako funduszu wieloletniego.

Pani poseł, nie chciałbym w tej chwili uprzedzać pewnych rzeczy czy zdarzeń, których do końca nie jesteśmy pewni. Zapoznałem się z tym projektem, on jest już dostępny na stronie sejmowej, i tam jest założone, że ustawa wejdzie w życie od 1 października. Jeżeli tak się stanie, a wymaga to oczywiście pracy Sejmu, Senatu i podpisu pana prezydenta, żeby ustawa weszła w życie, środki, które są w tej chwili zlokalizowane w Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, zostaną przekazane do dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Myślę, że na tyle, na ile będzie to możliwe, w tym roku ten program zostanie rozbudowany o nowe elementy, tak żebyśmy mogli wspólnie jako Ministerstwo Klimatu, bo minister klimatu nadal będzie nadzorował wydatkowanie tych środków, z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska uda nam się zagospodarować jak największą ilość tych środków na ten cel, na który są one przeznaczone.

Niezależnie od tego, to już tak trochę poza pytaniem, ale uzupełniając informację, podam, że Ministerstwo Klimatu przygotowuje, po wcześniejszych szerokich konsultacjach społecznych i branżowych, projekt nowelizacji ustawy o elektromobilności i pali-

wach alternatywnych. Znajdzie się w nim cały szereg udogodnień i impulsów rozwojowych dla branży pojazdów zeroemisyjnych, pojazdów elektrycznych. Szeroko to omawialiśmy na wielu konferencjach, również na konferencjach prasowych, na webinarium. W ostatnim webinarium uczestniczyło ponad 500 osób, nie tylko z Polski, lecz także z Europy, a z tego, co wiem, łączenia były także z Ameryki. Te informacje są powszechnie dostępne w mediach. Przygotowujemy cały pakiet działań związanych ze wsparciem transportu zero- i niskoemisyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś w tej części budżetowej? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Panie przewodniczący, mam proste pytanie do pana ministra. Te kwestie dość znacznie emocjonowały opinię publiczną. Rzeczą dotyczy Agencji Rezerw Materiałowych. Proszę powiedzieć, jaką ilość węgla, za jaką kwotę i od jakich podmiotów kupowała agencja? I czy kupowała? Jaki jest z reguły poziom, w ubiegłym roku, ale także i w latach poprzednich, zakupów rezerw węgla jako rezerw strategicznych?

Następne pytanie. Czy w 2019 r., jeśli były te zakupy węgla i od jakich podmiotów, co się z nimi obecnie dzieje? Gdzie są składowane? Wiemy, że nie odnotowujemy braku węgla naszej produkcji. Dlatego chciałabym wiedzieć, co się z nimi stało, jeśli były zakupione, za jaką kwotę i w jakiej ilości? Czy to jest normalna praktyka w poprzednich latach również? Na jakim poziomie te rezerwy są kwalifikowane co roku? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze, jeżeli pan minister...

Sekretarz stanu w MK Ireneusz Zyska:

Tak, bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Ja tylko w ogólności mogę zaznaczyć, że szczegółowych informacji nie możemy udzielić ze względu na to, że są to informacje niejawne, ale o taki zakres...

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem).

Sekretarz stanu w MK Ireneusz Zyska:

Tak wynika z ustawy, pani poseł, bardzo przepraszam. Bez względu na to, kto byłby na moim miejscu, taki jest obowiązek wynikający z ustawy. Natomiast w takim zakresie, w jakim możemy udzielić informacji, poproszę pana przewodniczącego o udzielenie głosu panu Michałowi Kuczmierowskiemu, prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Pełniący obowiązki prezes Agencji Rezerw Materiałowych Michał Kuczmierowski:

W roku ubiegłym zakupy węgla nie były dokonywane. W latach wcześniejszych były, wynikają one z „Rządowego programu rezerw strategicznych”, który określa wysokość rezerw, jakie powinny być utrzymywane. Mogę powiedzieć, że mamy zaplanowane zakupy w tym zakresie właśnie w oparciu o wspomniany rządowy program. Był on przyjmowany na cztery lata w 2016 r.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

W ubiegłym roku nie było w ogóle zakupów?

Pełniący obowiązki prezes ARM Michał Kuczmierowski:

Nie było.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z przedstawionymi informacjami mam pytanie, czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wyżej wymienionej części budżetowej?

Głos z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Jest sprzeciw. W związku z tym musimy głosować. W tym celu ponownie musimy uruchomić tablety, bo pewnie niektórym się wyłączyły, w tym i mnie. Proszę o wygenerowanie przycisków do głosowania. Za chwilę rozpoczniemy głosowanie.

Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem wyżej wymienionych części budżetowych, proszę o naciśnięcie „za”, kto jest przeciw – „przeciw”, kto się wstrzymuje od głosu – „wstrzymuję się”, i wysłanie tej informacji. Podczas głosowania powinniśmy jeszcze podnosić ręce. Przy następnym głosowaniu tak uczynimy. Rozumiem, co prawda, że jeśli chodzi o wykonanie budżetu rządu, to większość rządowa popierająca rząd głosuje za, a opozycja różnie, czasem przeciw, czasem za, a czasem się wstrzymuje, ale – jak rozumiem – forma głosowania internetowego wymaga też podniesienia ręki, żeby opozycja wiedziała, jak ma głosować, i żeby koalicja wiedziała, jak ma głosować.

Mamy już wyniki. Proszę o ich wyświetlenie. Za głosowało 15 posłów, przeciw 10, 1 poseł wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wyżej wymienioną część budżetową.

Szanowni państwo, mam prośbę w imieniu pana ministra Szrota, który referuje Fundusz Inwestycji Kapitałowych. Ponieważ pan minister ma także obowiązki w Komisji Finansów Publicznych i chciałby tam się udać, proponuję, żebyśmy jego punkt przenieśli na obecną chwilę. Nie widzę sprzeciwu, a więc przejdziemy teraz do przedstawienia informacji na temat państwowego funduszu celowego – Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Pan minister Paweł Szrot, proszę bardzo.

Zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za tę zmianę. Postaram się przedstawić informację bardzo syntetycznie, tym bardziej że przedstawiałem już podobną informację prezentując projekt budżetu, planu finansowego FIK na rok bieżący.

Fundusz Inwestycji Kapitałowych utworzono w 2019 r., nowelizując ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Jest to państwowy fundusz celowy w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. Dysponentem funduszu jest prezes Rady Ministrów, to się nie zmieniło również po utworzeniu Ministerstwa Aktywów Państwowych.

Przychodami funduszu są w szczególności wpłaty z zysków spółek Skarbu Państwa, środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy lub zaliczki na dywidendę, środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej oraz wsparcia niebędącego pomocą publiczną, jakie jest udzielane przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorstw, a także dotacje celowe z budżetu państwa i odsetki od wolnych środków funduszu.

Środki funduszu mogą być wydatkowane na zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz, czyli na nabywanie lub obejmowanie akcji przez Skarb Państwa reprezentowany przez prezesa Rady Ministrów, pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym kosztów doradczych, i pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową.

Stan funduszu na początek 2019 r. wynosił 0 zł. Zaplanowane w planie finansowym FIK na 2019 r. przychody w wysokości 201 tys. zł nie były zrealizowane i stan funduszu na koniec 2019 r. również wynosił 0 zł. Nie poniesiono także kosztów działalności funduszu, czyli tak naprawdę kosztów prowadzenia rachunku bankowego, które były zaplanowane w kwocie 1000 zł.

Dlaczego tak się stało? Fundusz zostanie zasilony środkami finansowymi dopiero w drugiej połowie 2020, tj. bieżącego roku, a pierwsze umowy na zakup i objęcie akcji przez Skarb Państwa zostaną zawarte dopiero w 2021 r. Finansowanie działań w 2021 r. będzie obejmowało nabywanie lub umarzanie akcji Skarbu Państwa reprezentowanego przez prezesa Rady Ministrów, co roku mają być podpisane umowy z trzema podmiotami – takie jest założenie oraz pokrycie kosztów nabycia akcji, również doradczych, tak jak już mówiłem.

Dziękuję za uwagę i proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tej informacji.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o informację z przeprowadzonej kontroli. Oczywiście do tego punktu. Proszę bardzo.

Główny specjalista w Departamencie Administracji Publicznej NIK Cezary Domasik:

Cezary Domasik, Departament Administracji Publicznej NIK. Szanowni państwo, w związku z niefunkcjonowaniem Funduszu Inwestycji Kapitałowych w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny realizacji jego planu finansowego. Chciałbym jednak zaznaczyć, że NIK negatywnie oceniła zaniechanie działań mających na celu przygotowanie i wydanie rozporządzenia prezesa Rady Ministrów warunkującego realizację zadań funduszu. Chodzi tutaj o rozporządzenie, o którym mowa w art. 33c ust. 2 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana posła Jana Warzechę jako koreferenta.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, państwowy fundusz celowy, jakim jest Fundusz Inwestycji Kapitałowych, powstał, aby państwo mogło...

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Mówi pan poseł Warzecha, ale na ekranie widzimy tylko komputer, laptopa i pana posła Czarneckiego na tym komputerze. Jeżeli ma pan możliwość przełączenia kamery, panie pośle, to...

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Czy teraz jestem już widoczny?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Teraz nic nie widać. Jak się nie uda, to będziemy tylko słyszeć sam głos pana posła.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Czy teraz jestem widoczny?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, teraz pana widać. Bardzo proszę.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Zacznę jeszcze raz. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, państwowy fundusz celowy, jakim jest Fundusz Inwestycji Kapitałowych, powstał, aby państwo mogło kupować akcje i udziały w spółkach giełdowych i niepublicznych, żeby mogło zwiększyć udziały w spółkach, a także wydawać środki na inwestycje. Dysponentem funduszu jest prezes Rady Ministrów.

Jak wspominał pan minister Szrot, stan funduszu na 2019 r. wyniósł 0 zł. Przychody z inwestycji kapitałowych zaplanowanych w planie finansowym funduszu w wysokości 201 tys. zł nie zostały zrealizowane. Koszt realizacji zadań w kwocie 1000 zł zaplanowanej na pokrycie obsługi bankowej też nie został poniesiony i dlatego stan funduszu na koniec 2019 r. wyniósł 0 zł. Zakłada się, że finansowanie działań wynikających z ustawy tworzącej ten fundusz ma nastąpić od 2021 r.

Biorąc pod uwagę to, co usłyszeliśmy od pana reprezentującego Najwyższą Izbę Kontroli, ale również na podstawie tego sprawozdania, proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania dotyczącego Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wiczorek (Lewica):

Ja tylko z ciekawości dwa króciutkie pytania. Wszyscy wiemy, co się stało. Fundusz nie zadziałał, w porządku, natomiast planowane były jakieś przychody na poziomie 200 tys. zł, przychody inne, określone ustawowo przychody państwowych funduszy celowych. Chciałbym zrozumieć, bo całe życie człowiek się uczy, czy to miał być jakiś odpis z innych funduszy? Jak to wszystko miało wyglądać? Te 200 tys. zł oczywiście w końcu nie wpłynęło, natomiast jakiś plan był, skądś miały one wpłynąć. Dlatego moje pytanie: skąd miały one wpłynąć?

I kolejne pytanie, które już się pojawiało, ale ja po prostu nie rozumiem... Można się z tym funduszem zgadzać lub nie zgadzać, ale czy państwo jest rzeczywiście od tego, aby aktywnie na giełdzie funkcjonować i kupować jakieś akcje? To jest oczywiście dyskusja na inny temat. Ale dlaczego zakłada się, że co roku będą podpisywane umowy z trzema podmiotami? Mówiąc krótko, rozumiem, że rząd planuje zakup akcji trzech spółek. Może się jednak okazać, że potrzeba będzie dokonać zakupu pięciu czy sześciu. Albo wystarczy, że kupi się tylko jedną ze względów strategicznych. Dlaczego akurat trzy?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy są jeszcze jakieś inne pytania, zgłoszenia? Nie widzę. Bardzo proszę pana ministra o odpowiedź.

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnosząc się do zastrzeżenia przedstawionego tutaj przez Najwyższą Izbę Kontroli chciałem tylko powiedzieć, że brak tego rozporządzenia, przewidzianego ustawą, wynikał ze zmiany organizacyjno-strukturalnej w ramach Rady Ministrów, powołania Ministerstwa Aktywów Państwowych. To rozporządzenie jest już przygotowywane i będzie wydane do końca roku. Przypominam, że środki będą wydawane dopiero od przyszłego roku.

W odpowiedzi na pytanie pana posła odpowiadam natomiast, że te 200 tys. zł miało pochodzić z dywidendy, z odpisu od dywidendy. Te środki co prawda nie wpłynęły w roku poprzednim, ale one teraz już wpłynęły, nawet w kwocie nieco wyższej niż zakładana na zeszły rok. To jest już tak naprawdę zrealizowane.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Dywidendy od kogo?

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Od spółek Skarbu Państwa, tak jak mówiłem.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Ustawowo jest wpisane „przychody państwowych funduszy celowych”. Nie dywidendy spółek Skarbu Państwa, tylko przychody funduszy celowych. Tak jest wpisane w sprawozdaniu.

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Jest mowa o 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także o zaliczkach na poczet dywidendy. To jest nic innego jak przychody funduszu.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

W porządku.

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Jest wymienionych cztery, a zdaje się, że nawet pięć szczegółowych dochodów funduszu. I to były właśnie środki z tegoż 30-procentowego udziału w dywidendzie.

Pan poseł raczył był jeszcze spytać o to, dlaczego w założeniach są wymienione akurat trzy spółki, których akcje będą nabywane. Panie posle, to wynika z szacunków przychodów do funduszu w kolejnych latach, natomiast powtarzam – chodzi tylko o założenia, to nie jest sztywna deklaracja, a więc jeśli będzie taka potrzeba, to środki będą dzielone na większą liczbę podmiotów, a jeśli będzie inna sytuacja, będą one dzielone na mniejszą liczbę podmiotów. Takie jest założenie, ale można je zawsze zmodyfikować w zależności od relacji do dynamicznej sytuacji gospodarczej na rynku.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. W związku z tym ja mam pytanie. Pan minister powiedział, że w zeszłym roku nie wpłynęły środki, a w tym roku wpłynęły jakby za zeszły rok. Czy możemy się dowiedzieć, jakie kwoty wpłynęły?

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Wpłynęły 304 tys. zł. Są to środki z Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz z Ministerstwa Rozwoju.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

To specjalnie dużo się za to nie kupi.

Zastępca szefa KPRM Paweł Szrot:

Ale przypominam, panie przewodniczący, że w tym roku prezes Rady Ministrów nie zamierza jeszcze korzystać z tych zapisów. Zamierza skorzystać z nich w roku przyszłym.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma. Zapytam zatem, czy jest zgoda na pozytywne zaopiniowanie? Nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie na temat państwowego funduszu celowego – Fundusz Inwestycji Kapitałowych. Bardzo dziękujemy, panie ministrze.

Wracamy do realizacji przyjętego porządku. Część budżetowa 48 – Gospodarka złożami kopalin. Zdalnie referuje minister aktywów państwowych. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiam państwu najważniejsze informacje dotyczące wykonania budżetu w części 48 – Gospodarka złożami kopalin. Dysponentem tej części w ubiegłym roku był minister energii do listopada, a następnie minister aktywów państwowych. Wykonanie budżetu państwa w tej części było badane przez Najwyższą Izbę Kontroli, która pozytywnie oceniła prawidłowość gromadzenia dochodów budżetowych, jak i realizację wydatków pod względem legalności, celowości i gospodarności. Omówię poniesione wydatki, prezentując przy tym zrealizowane zadania, oraz dochody, jakie zostały uzyskane w ubiegłym roku.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalin zrealizowano dochody budżetowe w wysokości 141 435 tys. zł, głównie z tytułu dywidend oraz zwrotu środków przez podmioty realizujące program reformy górnictwa węgla kamiennego, jak również ze zwrotu środków przez kopalnie soli. W 2019 r. pobrane zostały dywidendy od pięciu spółek na łączną kwotę 112 002 tys. zł, z czego gros pochodziło z Jastrzębskiej Spółki Węglowej, która dokonała wpłaty na ponad 110 000 tys. zł. Pozostałe wpłaty dokonały głównie: Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w kwocie 854 tys. zł i Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Wiktoria” w kwocie 665 tys. zł.

Drugą kategorią dochodów były zwroty środków wraz z odsetkami dokonane przez podmioty realizujące program górnictwa węgla kamiennego w wysokości ponad 29 000 tys. zł. Kopalnie soli i Kopalnia Siarki „Machów” SA dokonały zwrotu niewykorzystanych dotacji wraz z odsetkami na kwotę 33 tys. zł. Pozostałe dochody w wysokości 12 tys. zł stanowiły nieplanowane, incydentalne wpływy, m.in. z tytułu zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe pracowników oraz wpłat z tytułu wynagrodzenia dla płatnika.

Wydatki w części 48 zostały zrealizowane w wysokości 916 247 tys. zł. W ustawie budżetowej w tej części zostały zabezpieczone środki w wysokości 582 661 tys. zł. W trakcie roku budżetowego prowadzona była gospodarna realizacja budżetu z wykorzystaniem instrumentów wynikających z ustawy o finansach publicznych umożliwiających dysponentowi dokonywanie przeniesień niektórych wydatków, jak również okresowe blokowanie wydatków. W wyniku zastosowania ustawowych mechanizmów budżet w tej części zwiększył się dzięki rezerwom celowym o kwotę 606 529 tys. zł, natomiast dzięki przeniesieniu środków do części 47 zmniejszył się o kwotę 672 tys. zł. W wyniku blokady wydatków budżet zmalał o kwotę 263 281 tys. zł. Ostatecznie plan po zmianach ukształtował się na poziomie 925 237 tys. zł i został wykonany w 99%.

Zadania związane z górnictwem węgla kamiennego zaangażowały kwotę 828 091 tys. zł. W ramach tej kwoty na dotacje podmiotowe dla podmiotów górnictwa węgla kamiennego przeznaczono środki w wysokości 79 295 tys. zł, które wykorzystane zostały na zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalń oraz działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalń, w tym zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym, pożarowym w trakcie oraz po zakończeniu likwidacji kopalń, naprawianie szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, w łącznej kwocie na ponad 58 000 tys. zł. Roszczenia pracownicze i renty wyrównawcze pochłonęły 11 779 tys. zł, monitorowanie i wykonywanie czynności związanych z funk-

cjonowaniem górnictwa węgla kamiennego – 4625 tys. zł, utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego Guido w Zabrzcu – 4500 tys. zł.

Środki w formie dotacji celowej w wysokości 748 796 tys. zł zostały przeznaczone na zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalń w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji po 1 stycznia 2015 r., naprawianie szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego będącego w trakcie likwidacji, urlopy górnicze, urlopy dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla – w łącznej kwocie 505 580 tys. zł; ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego emerytom i rencistom górniczym wypłacane przez ZUS wraz z kosztami obsługi tych wypłat – kwota 156 885 tys. zł i dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych – kwota 14 552 tys. zł.

Na świadczenia rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla w naturze lub ekwiwalencie pieniężnym przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego wydatkowano kwotę 71 779 tys. zł. Na kontynuację procesu likwidacji niezabytkowej części Górniczego Zakładu Wieliczka i Bochnia oraz na utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie części zabytkowych kopalń soli przeznaczono łącznie 61 756 tys. zł, z czego na Wieliczkę przypada 44 871 tys. zł, a na Bochnię 16 885 tys. zł.

Na działalność Centralnej Pompowni Bolko przeznaczono 14 984 tys. zł, na finansowanie działań rekultywacyjnych w górnictwie siarki realizowanych przez Kopalnię Siarki „Machów” w Tarnobrzegu 4243 tys. zł, na monitoring procesu likwidacji górnictwa niewęglowego prowadzony przez Agencję Rozwoju Przemysłu z dotacji celowej przeznaczono 243 tys. zł, na pokrycie kosztów administracyjnych i technicznych oraz kosztów obsługi merytorycznej ministra wydatkowano 6499 tys. zł, na „Program pozamilitarnych przygotowań obronnych” 26 tys. zł, z czego sfinansowane były szkolenia obronne w administracji publicznej jednostek podległych i nadzorowanych. Prowadzenie badań statystycznych sfinansowano z budżetu na poziomie 405 tys. zł. W 2019 r. wykonano specjalistyczne badania w przemyśle koksowniczym, przemyśle węgla kamiennego i brunatnego.

Na wynagrodzenia pracowników z części 48 przeznaczono 4497 tys. zł, w tym na wynagrodzenia członków korpusu Służby Cywilnej 3786 tys. zł, osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń 259 tys. zł i osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe 172 tys. zł. Na dodatkowe wynagrodzenia roczne przeznaczono 281 tys. zł.

W części 48 dotacje podmiotowe przekazano Spółce Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu, kopalniom soli Wieliczka i Bochnia, Centralnej Pompowni Bolko, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzcu oraz Kopalni Siarki „Machów”. Przeznaczono na to 160 278 tys. zł. Dotacje celowe w 2019 r. otrzymały podmioty górnictwa węgla kamiennego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Agencja Rozwoju Przemysłu. Podmioty te wydatkowały łącznie 749 039 tys. zł.

Chciałbym teraz przedstawić główne efekty rzeczowe osiągnięte w wyniku realizacji tych zadań. Spółka Restrukturyzacji Kopalń, przy udziale środków budżetowych, w 2019 r. wypłaciła m.in. renty wyrównawcze ponad 3 tysiącom osób, zlikwidowała 420 wyrobisk korytarzowych, wykonała 315 zadań w ramach likwidacji infrastruktury kopalń. Wykonano 131 zadań w ramach realizacji prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających zagrożeniom wodnym, gazowym oraz pożarowym w związku z likwidowaną kopalnią. SRK wykonała także 110 zadań związanych z zabezpieczaniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, 43 zadania w ramach naprawiania szkód górniczych.

W odniesieniu do Kopalni Soli Wieliczka i Kopalni Soli Bochnia zlikwidowano w zakładach górniczych łącznie 56 tys. m³ wyrobisk korytarzowych i komorowych, wykonano 23 zadania w zakresie prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających związanych z likwidowanym zakładem górniczym, naprawiono 6 szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego, zrealizowano 4 zadania w zakresie utylizacji solanki, wyko-

nano 26 zadań w zakresie zabezpieczenia części zabytkowych, renowacji zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał wypłat świadczeń dla ponad 8 tysięcy osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych i ponad milion świadczeń dla emerytów i rencistów z kopalń postawionych w stan likwidacji przed 1 stycznia 2007 r. Tam są uprawnione 83 tysiące osób.

Rezerwy celowe w części 83. Spośród rezerw celowych na 2019 r. jedna rezerwa – dofinansowanie zadań restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego w latach 2015–2018 – dotyczyła zadań ministra energii, a od listopada 2019 r. ministra aktywów państwowych w zakresie gospodarki złożami kopalin. Z przyznaných środków do części 48 w wysokości 606 495 tys. zł kwota 505 580 tys. zł została przeznaczona na dotacje celowe w związku z realizacją zadań wykonywanych w trakcie likwidacji kopalń w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji po 1 stycznia 2015 r., naprawianie szkód górniczych wywoływanych ruchem zakładu górniczego będącego w trakcie likwidacji, urlopy górnicze, urlopy dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla. Kwota 71 779 tys. zł została przeznaczona na dotacje celowe, na sfinansowanie świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla w naturze lub ekwiwalencie pieniężnym przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego.

Dziękuję bardzo za uwagę po pierwszej części sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Jeżeli przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos do tej części, to bardzo proszę.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Dziękuję bardzo. W części 48 Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu przez ministra będącego dysponentem tej części. Prawidłowo były gromadzone dochody budżetowe, nie było stwierdzonych żadnych nieprawidłowości pod względem prawidłowości udzielania i rozliczania dotacji oraz ponoszenia wydatków bieżących i majątkowych jednostek budżetowych w 2019 r. NIK również pozytywnie zaopiniowała prawidłowość sporządzenia przez dysponenta tej części sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał w zakresie operacji finansowych, jak również pozytywnie oceniła działania nadzorcze.

Chciałbym jeszcze tylko dodać, że przy badaniu prawidłowości wykorzystania dotacji kontrolą objęto również trzech beneficjentów takich dotacji i badając wykorzystanie dotacji jakby z dwóch stron, od strony ministerstwa i od strony beneficjentów, nie stwierdzono, by środki wykorzystano nieprawidłowo, nie stwierdzono przypadków wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Sprawozdania były składane terminowo, zgodnie z umową, a minister dokonał oceny i zaakceptował sprawozdania w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie określonym ustawowo. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, widzę tu, że ma pan jeszcze część budżetową 83.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Panie przewodniczący, przedstawiłem już część budżetową 83, kiedy mówiłem o rezerwach celowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Rozumiem. W takim razie proszę posła Grzegorza Matusiaka jako koreferenta.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, realizacja planu finansowego w częściach budżetowych 48 i 83 nie budzi zastrzeżeń. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pan Dariusz Wieczorek.

Posel Dariusz Wieczorek (Lewica):

Panie ministrze, szanowni państwo, mam dwa pytania dotyczące tego sprawozdania. Przede wszystkim, jeżeli chodzi o planowanie, to są duże zastrzeżenia do planowania zarówno dochodów, jak i wydatków, bo jeżeli chodzi o dochody, to kiedy planujemy 13 000 tys. zł, a wykonujemy 1055% normy, to znaczy, że w tym planowaniu coś jest nie tak. Wiemy, z czego to wynika. Pan minister to wytłumaczył. Generalnie chodzi o dywidendy. W związku z tym interesuje mnie polityka rządu w tym zakresie, bo Jastrzębska Spółka Węglowa zapłaciła 110 000 tys. zł dywidendy, natomiast wiemy, jaka jest sytuacja w górnictwie, wiemy o tych wszystkich restrukturyzacjach. Czy czasami nie jest tak, że w tej chwili JSW będzie potrzebowała pomocy państwa, żeby móc normalnie dalej funkcjonować. W mojej ocenie jest to bezsensowne przelewanie pieniędzy. Pytanie jest takie: jaka to jest część zysku, jeżeli chodzi o dywidendę? Czy to w całości było te 110 000 tys. zł, czy to jest tylko część wypracowanego zysku przez Jastrzębską Spółkę Węglową?

Drugie pytanie dotyczy wydatków. Tu z kolei mamy rzeczywiście duży wzrost, więc moje pytanie jest takie: czy nie byliśmy w stanie tego zaplanować, jeżeli chodzi o wydatki, szczególnie w kwestiach dotyczących zadań w zakresie naprawiania szkód górniczych? To jest przecież do przewidzenia i, mówiąc krótko, wiadomo, że te kwoty trzeba po prostu w budżecie zapewnić. Tymczasem znowu tutaj mamy wzrost wydatków w trakcie roku o 60%. W związku z tym pytanie jest takie: z czego wynikają tak duże rozbieżności? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, czy jeszcze są jakieś pytania? Nie ma. Proszę pana ministra o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, należy wyjaśnić, że jeśli chodzi o realizację planu po stronie wydatków, to w większości możemy mówić o 99%, a w niektórych przypadkach o 100%, natomiast 620 000 tys. zł było planowane na część 47 i częściowo przechodziło na część 48. Mówił o tym pan minister Ireneusz Zyska, przedstawiając część 47, ponieważ te obie części przez lwią część ubiegłego roku, do listopada, były w jednym ministerstwie, Ministerstwie Energii. Później się rozeszły. Ministerstwo Aktywów Państwowych przez jakiś czas jeszcze zarządzało częścią 47, a potem to przeszło do Ministerstwa Klimatu, natomiast część 48 została w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

Jeśli chodzi o dywidendę, to mówimy tylko o dywidendzie ze spółek przypisanych do tej grupy. Taka decyzja o dywidendzie była podjęta w sytuacji dobrych wyników Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Inne podmioty, o których wspominałem, które w tej części przekazały niewielką dywidendę, w porównaniu z JSW – mam na myśli Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w kwocie 854 tys. zł czy Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Wiktoria” 665 tys. zł – to, jak widać, były zdecydowanie mniejsze kwoty. Zdecydowana większość środków pochodziła od JSW.

Panie przewodniczący, korzystając z okazji, że jeszcze możemy zabrać głos z Ministerstwa Aktywów Państwowych, w nawiązaniu do pytania pana przewodniczącego Roberta Winnickiego o sytuację na Śląsku chciałbym prosić o umożliwienie wypowiedzi pełnomocnikowi ministra aktywów państwowych do spraw górnictwa węgla kamiennego, panu dyr. Jonaszowi Drabkowi, który tę sytuację w sposób precyzyjny i dokładny przedstawi i wyjaśni Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę. Jak rozumiem, to jest w nawiązaniu do dyskusji nad punktem o budżecie i wydatkach, ale proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Górnictwa MAP Jonasz Drabek:

Dzień dobry państwu. Jonasz Drabek, Departament Górnictwa Ministerstwa Aktywów Państwowych. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, sytuacja w górnictwie na Śląsku w głównej mierze jest determinowana w tej chwili przez pandemię koronawirusa. Z danych, które pozyskujemy codziennie ze spółek górniczych, wynika, że na dzień 17 czerwca na godzinę 8.00 rano w sumie wynik pozytywny badania na obecność koronawirusa ma 5508 pracowników. W Polskiej Grupie Górniczej są to 1832 osoby.

W tej chwili w PGG trwa wymazywanie w jednej z kopalń, tj. Bolesław Śmiały. Część kopalń i ruchów jest wymazana w stu procentach. Są to Jankowice, Marcel, Ziemowit, Sośnica i Murcki-Staszic. Pracowników PGG, którzy odbywają w tej chwili kwarantannę, jest 893.

Jeżeli chodzi o Jastrzębską Spółkę Węglową, to liczba zakażonych pracowników wynosi 3609 osób. W tej chwili trwają badania na kopalni Budryk, Borynia i kończą się badania w kopalni Bzie.

W Tauron Wydobycie SA mamy zakażone 2 osoby, a w Węgłokoksie Kraj sp. z o.o. 60 osób. W sumie w całym górnictwie węgla kamiennego 1111 osób jest poddanych kwarantannie.

Na polecenie ministra aktywów państwowych, wicepremiera pana Jacka Sasina w spółkach zostały powołane sztaby kryzysowe. Ministerstwo Aktywów Państwowych codziennie otrzymuje pełną informację o sytuacji na Śląsku, dotyczącą sytuacji w poszczególnych sztabach, jeśli chodzi o liczbę osób zarażonych i podejmowane działania.

Przypomnę, że 11 maja minister aktywów państwowych i główny inspektor sanitarny wydali wytyczne dotyczące funkcjonowania kopalń w trakcie epidemii. Te wytyczne zostały przekazane spółkom. Można z nimi się również zapoznać na stronie internetowej ministerstwa.

W związku z pandemią koronawirusa na Śląsku podjęto też bardzo trudną, ale odpowiedzialną decyzję o wstrzymaniu prac w 12 kopalniach i ruchach. Ta decyzja dotyczy 10 kopalń i ruchów Polskiej Grupy Górniczej i 2 kopalń Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Postój w tych kopalniach i ruchach jest zaplanowany do 3 lipca włącznie.

Chciałbym tutaj stanowczo podkreślić, że jedyną intencją tych działań jest chęć jak najszybszego wyeliminowania ognisk koronawirusa na Śląsku. Należy jeszcze dodać, że pan premier Jacek Sasin zamieścił na stronie internetowej komunikat dotyczący wstrzymania robót górniczych w tych kopalniach. Należy także z całą stanowczością podkreślić, że są to wstrzymane roboty górnicze i wstrzymane prace w miejscach, w których te prace mogą być wstrzymane. Oznacza to, że miejsca, w których roboty górnicze muszą być wykonywane ze względu na zagrożenia naturalne, stanowiska pracy, które muszą pracować, czyli odwodnienia, odmetanowanie, wszystkie kwestie związane z zabezpieczeniem pokładów górniczych przed zagrożeniami naturalnymi, pracują w sposób ciągły i ta praca jest niezaburzona. Taka decyzja została podjęta po to, żeby po trzech tygodniach postoju można było wrócić do normalnej produkcji.

Jeżeli chodzi o sytuację koronawirusa na Śląsku i sytuację występującą w spółkach górniczych, to pokrótce tyle. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MAP Maciej Małecki:

Panie przewodniczący, pozwolę sobie jeszcze dołożyć odpowiedź na pytanie pana posła Wieczorka o to, czy nie można było zaplanować wzrostu wydatków. Jak wspominałem, wydatki były planowane w różnych częściach, w części 48 – Gospodarka złożami kopalni i części 83 – Rezerwy celowe, i to właśnie te środki zwiększyły w trakcie roku docelowy budżet ministra w części 48. Zwiększenie dotyczyło wydatków na zadania związane z wykonywaniem zadań ministra w odniesieniu do jednostek postawionych w stan likwidacji po 2015 r.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części?

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Sprzeciw.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Jest sprzeciw, więc przechodzimy do głosowania. Proszę o włączenie tabletów. Mamy już wygenerowany system do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za udzieleniem pozytywnej opinii tej części budżetowej proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie zielonego guziczka „za”. Kto jest przeciw? Też proszę o podniesienie ręki. Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o naciśnięcie guziczka „wyślij” i czekamy chwilę na wynik głosowania.

Zagłosowały 24 osoby. Za było 13 posłów, przeciw 10, wstrzymała się jedna osoba. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała części budżetowe 48 i 83.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnych części budżetowych. Zgodnie z porządkiem obrad są to części budżetowe 50 i 83, które dotyczą Urzędu Regulacji Energetyki, dochodów, wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, a w przypadku części 83 chodzi o rezerwy celowe w zakresie URE. Pan prezes Rafał Gawin, bardzo proszę.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Rafał Gawin:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, postaram się syntetycznie przedstawić informację. Planowane dochody Urzędu Regulacji Energetyki w 2019 r. wyniosły 111 800 tys. zł. Dochody zostały zrealizowane w wyższej wysokości, tj. 138 823 tys. zł, czyli 124,2% planu. W strukturze dochodów zrealizowanych przez URE w 2019 r. największy udział miały dochody z tytułu opłat za koncesję, blisko 99%. Pozostałe tytuły stanowiły 1,2% zrealizowanych dochodów ogółem. Różnica pomiędzy planem a wykonaniem wynikała ze zmiany ustawy – Prawo energetyczne, która weszła w życie w 2019 r. Zmieniła ona limity, tzn. poziom minimalnych i maksymalnych opłat koncesyjnych. Opłaty minimalne wzrosły z 200 zł do 1000 zł, a maksymalne z 1000 tys. zł do 2500 tys. zł. To była główna przyczyna zrealizowania dochodów w wyższej wysokości, niż planowano.

Jeżeli chodzi o wydatki, to ustawa budżetowa na 2019 r. przewidywała dla Urzędu Regulacji Energetyki środki finansowe w wysokości 43 607 tys. zł. Ponadto w trakcie roku budżet URE został zwiększony decyzjami ministra finansów o kwotę 7674 tys. zł i wyniósł łącznie po zmianach 51 281 tys. zł. Wykonanie wydatków w 2019 r. wyniosło 51 039 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach. Niewykorzystane środki zostały zwrócone do Ministerstwa Finansów.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły 37 730 tys. zł i stanowiły blisko 74% poniesionych wydatków ogółem, natomiast wydatki związane z najmem pomieszczeń biurowych wyniosły 6481 tys. zł, tj. blisko 13% wydatków ogółem. Przypomnę w tym miejscu, że w URE funkcjonuje centrala w Warszawie i 8 oddziałów terenowych. To są dwie najwyższe pozycje w wydatkach Urzędu.

Jeżeli chodzi o pozostałe wydatki bieżące, to dotyczyły one, mówiąc bardzo syntetycznie, składek do organizacji międzynarodowych w wysokości 351 tys. zł, co stanowiło 0,7% wydatków ogółem, różnych obligatoryjnych wydatków związanych z zatrudnianiem pracowników, w tym wpłat na PFRON, odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, badań wstępnych i okresowych, szkoleń itd. Łącznie pochłonęło to 681 tys. zł, czyli 1,3% wydatków ogółem. Na podróże służbowe – krajowe i zagraniczne – wydatkowano 324 tys. zł, tj. 0,6% wydatków ogółem, na energię elektryczną i usługi telekomunikacyjne 437 tys. zł, czyli 0,9% wydatków ogółem. Inne wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia bezosobowe, zakup materiałów biurowych, paliwa, części zamiennych i eksploatacyjnych, zakup wyposażenia, usług remontowych, usług pozostałych, m.in. informatycznych, czystości, pocztowych, opłaty, składki i koszty postępowań sądowych, kosztowały łącznie 4667 tys. zł, co stanowiło 9,2% wydatków ogółem. Wydatki majątkowe wyniosły 355 tys. zł, stanowiły 0,7% ogółu poniesionych wydatków i dotyczyły głównie wydatków związanych z zakupem sprzętu i oprogramowania informatycznego. Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń wyniosły 13 tys. zł, tj. 0,03% ogółu poniesionych wydatków.

Odnosząc się do rezerwy celowej w zakresie poz. 60, zamieszczonej w ustawie budżetowej w części 83, należy powiedzieć, że środki uruchomione z tej rezerwy wyniosły 2950 tys. zł i zostały wykorzystane w blisko 99%. Wydatkowano je na cel wskazany w decyzjach ministra finansów.

Myślę, że to chyba jest już cała informacja, oczywiście przedstawiona bardzo syntetycznie. Gdyby były pytania, to możemy ją jeszcze rozwinąć. Ostatnia rzecz, którą chcę teraz powiedzieć, jest jeszcze taka, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu URE w 2019 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję panu prezesowi. O zabranie głosu proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Dziękuję bardzo. Jak pan prezes już stwierdził, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 50. Na tę ocenę złożyło się ustalenie takich faktów jak te, że wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych, nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych, a w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w budżecie w układzie zadaniowym. Prezes URE sprawował prawidłowo i rzetelnie nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 50. Przez NIK pozytywnie zostało również zaopiniowane realizowanie zadań w zakresie sporządzania przez dysponenta części 50 rocznych sprawozdań za 2019 r., a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, a także o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, poręczeń i gwarancji.

W zakresie wykorzystania środków z rezerw celowych stwierdzono ich prawidłowe wykorzystanie. Środki zostały wydane na cele wskazane w decyzjach o ich przyznaniu, a otrzymane z rezerw środki zostały prawidłowo rozliczone. Kwoty niewykorzystane w całości zostały zwrócone do budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Teraz o zabranie głosu proszę pana posła Jana Warzechę jako koreferenta. Jest problem. Chyba nie mamy połączenia z panem posłem. Być może się loguje. Zdaje się, że ma zajęty numer. Jak widzieliśmy, przed chwilą była ulewa i może zerwało się połączenie.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Czy mnie słyhać?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, jest połączenie. Bardzo prosimy o koreferat, panie pośle.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Przepraszam, ale miałem jakiś problem z internetem. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, działania podejmowane przez niezależny organ, jakim jest Urząd Regulacji Energetyki, są wytyczone przez ustawodawcę. Prezes URE, jako organ administracji rządowej, wykonuje zadania z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji.

Dochody budżetu państwa w części 50 – URE w 2019 r. zostały zrealizowane w wysokości 138 823 tys. zł, tj. 124,2% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2019 r., a wydatki w wysokości 51 039 tys. zł, co stanowiło 99,5% planu po zmianach. Trzeba zaznaczyć, że na podstawie ośmiu decyzji Ministra Finansów podjętych w trakcie roku budżetowego wydatki zostały zwiększone o kwotę 7674 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów wynikających z przyjętych ustaw. Wydatki na wynagrodzenia nie przekroczyły ustalonych limitów, a wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 355 tys. zł, co stanowiło 99,7% planu po zmianach. Wydatki zostały poniesione głównie na realizację działań związanych z wydawaniem orzeczeń administracyjnych w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji. W części 50 – URE nie było wydatków z budżetu środków europejskich. Urząd nie planował i nie udzielał dotacji.

Jeśli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, to w poz. 60 – Realizacja zadań wynikających z ustawy o odnawialnych źródłach energii zostały zaplanowane środki finansowe w wysokości 2951 tys. zł. Uruchomione przez ministra finansów środki z tej rezerwy zostały wydatkowane przez Urząd Regulacji Energetyki w 98,8%, tj. w kwocie 2950 tys. zł. Przyznana kwota rezerwy została wydatkowana na finansowanie wynagrodzeń, pochodne od wynagrodzeń oraz wydatki bieżące wynikające z ustawy o odnawialnych

źródłach energii, na przykład związane z zapewnieniem dodatkowej powierzchni biurowej. Tutaj wchodzi w to czynsze i opłaty eksploatacyjne. Żeby zapewnić prawidłową realizację zadań prezesa URE, należałoby zwiększyć środki na rozwój i utrzymanie platformy aukcyjnej niezbędnej do sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie wykonanie budżetu państwa w roku 2019 w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki. W związku z tym ja również wnoszę do Komisji o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 r. przez URE wraz z częścią budżetową dotyczącą rezerw celowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Pan poseł Dariusz Wieczorek, bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Mam tylko jedno krótkie pytanie, panie prezesie. Z czego wynikają tak niskie nakłady na wydatki majątkowe? Wiemy przecież, że Urząd Regulacji Energetyki ma co chwila jakieś dodatkowe zadania. Mamy kwestię prawa unijnego, kwestię nadzoru, aukcje itd. Środki i wpływy są, natomiast wydatki majątkowe pozostają na bardzo niskim poziomie. Czy to nie było planowane, czy rzeczywiście nie mieliście na to środków? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę o odpowiedź.

Prezes URE Rafał Gawin:

Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o limit wydatków inwestycyjnych, to został on określony w ustawie budżetowej na poziomie 2000 tys. zł, przy czym gros tych środków – w zasadzie różnica między tym, co zostało wydatkowane, czyli 355 tys. zł, a 2000 tys. zł – zostało przesunięte na wydatki bieżące, ponieważ brakowało nam po prostu środków na pokrycie wydatków bieżących.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Czyli wynikało to z faktu, że nie mieliście środków na wydatki bieżące. Dlatego zmniejszyliście zakres inwestycji.

Prezes URE Rafał Gawin:

Tak. Nie byliśmy w stanie sfinansować wydatków bieżących tym, co zostało zaplanowane w budżecie. Dlatego nastąpiły przesunięcia z wydatków majątkowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Ale, jak sądzę, było to zgodne z prawem i procedurami. Najwyższa Izba Kontroli nie zgłosiła do tego zastrzeżeń. Przede wszystkim należy wykonywać zadania zlecone, a w ramach budżetu istnieje możliwość dokonania przesunięć, które temu służą. Było to więc działanie prawidłowe, panie pośle.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Nie mam do tego żadnych zastrzeżeń, panie przewodniczący. Wiem, że to jest działanie prawidłowe.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

To bardzo się cieszę.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tylko wolałbym, biorąc pod uwagę wpływy na poziomie 115 000 tys. zł i wydatki na poziomie 47 000 tys. zł, żeby szczególnie w tej sytuacji, w jakiej jest Urząd Regulacji Energetyki, realizować te wydatki majątkowe związane z siecią informatyczną, nadzorem itd. Jeżeli pan prezes mówi, że zabrakło miliona czy dwóch, to w tym przypadku akurat było z czego dodać. O tym mówię. W międzyczasie pan minister zwiększył budżet URE o siedem milionów. Można go było pewnie zwiększyć i do dziesięciu, żeby spokojnie zrealizować wydatki majątkowe.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Można było, ale minister finansów też na wszystko nie pozwala.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Wszystko się zgadza, ale wie pan, że energetyka jest bliska mojemu sercu.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Mojemu też, ale co zrobić.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

To super. Czuję, że w tym roku te dwa miliony będą.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Zobaczymy. Może być jednak ciężko ze względu na obniżenie wpływów z powodu COVID-19. Niewykluczone, że budżety będą musiały być skromniejsze we wszystkich działach.

Zamykam na tym dyskusję w tym punkcie. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania tych części budżetowych? Nie słyszę sprzeciwu. Rozumiem, że tam dzielnie działają posłowie i przekonują pana posła. Widzę uśmiech na twarzy, a więc przekonali. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała pozytywnie części budżetowe 50 i 83.

Przechodzimy teraz do rozpatrzenia części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy. Głos ma pan Krzysztof Król, wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego. Bardzo proszę o referat.

Wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego Krzysztof Król:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, chciałbym przedstawić wykonanie budżetu Wyższego Urzędu Górniczego za rok 2019. Zacznę od dochodów, które w ustawie budżetowej na 2019 r. zostały zapisane w kwocie 650 tys. zł. Wykonanie dochodów wyniosło 637 tys. zł, czyli prawie 98%. Brakujące 2% było spowodowane brakiem kandydatów do stwierdzenia kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego. Po prostu nie zgłosiło się tyle osób, ile było planowane. Na kwotę 637 tys. zł złożyły się opłaty egzaminacyjne wnoszone przez osoby ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji, w sumie 479 tys. zł, wpływy ze sprzedaży wydawnictwa „Bezpieczeństwo pracy i ochrona środowiska w górnictwie” w kwocie 47 tys. zł, opłaty czynszowe – 59 tys. zł i pozostałe dochody w kwocie 52 tys. zł, które pochodziły z kar pieniężnych, kar umownych, wpływów z rozliczeń z lat ubiegłych, opłat za udostępnianie informacji o środowisku.

Wydatki zapisane w ustawie budżetowej na rok 2019 wynosiły 62 957 tys. zł. W wyniku zmiany, w sumie siedmiu decyzji Ministra Finansów, plan wydatków wzrósł do 63 641 tys. zł. Wykonanie zamknęło się kwotą 63 638 tys. zł, czyli praktycznie można powiedzieć, że było to 100%. Poniesione wydatki można podzielić na cztery grupy. Pierwsza grupa to świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowane w wysokości 276 tys. zł, co stanowi 0,4% poniesionych wydatków ogółem.

Druga grupa to wydatki bieżące wydatkowane w wysokości 61 144 tys. zł, tj. 96,1% wydatków ogółem. Do tej grupy możemy zaliczyć wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń dla Wyższego Urzędu Górniczego i jednostek podległych, czyli 11 okręgowych urzędów oraz Specjalistycznego Urzędu Górniczego, poniesione w kwocie 50 904 tys. zł. Pozostałe wydatki związane z bieżącą działalnością WUG i jednostek podległych dotyczyły opłat czynszowych za pomieszczenia biurowe, zakupu energii elektrycznej, usług remontowych, zakupu materiałów i wyposażenia, zakupu usług pocztowych i telekomunikacyjnych, podróży służbowych krajowych. W sumie na te wydatki przeznaczono 10 240 tys. zł.

Trzecia grupa wydatków to wydatki majątkowe w wysokości 2082 tys. zł, tj. 3,3% wszystkich poniesionych wydatków. W ich ramach sfinansowano wydatki na zakupy inwestycyjne w wysokości 1102 tys. zł, na które złożył się m.in. zakup samochodów służbowych oraz sprzętu pomiarowego w związku z realizacją umowy na dofinansowanie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Drugim elementem wydatków inwestycyjnych były wydatki jednostek budżetowych w wysokości 980 tys. zł, które związane były z przebudową dachu wraz z adaptacją poddasza w budynku

przy ul. Poniatowskiego w Katowicach będącego własnością Skarbu Państwa. Czwarta grupa to wydatki związane z realizacją projektu „Życie z górnictwem”, który jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska–Saksonia 2014–2020 wydatkowano kwotę 136 tys. zł, co stanowi 0,2% poniesionych kosztów, w tym wynagrodzenia i pochodne w kwocie 74 tys. zł. Celem tego programu jest wzmocnienie współpracy instytucjonalnej i partnerstwa pomiędzy obywatelami a instytucjami w zakresie górnictwa na obszarze pogranicza Dolnego Śląska i Saksonii. Partnerem wiodącym tego projektu jest – a w zasadzie można powiedzieć, że był – Saksoński Urząd Górniczy.

Jeśli chodzi o kwestię wynagrodzeń i zatrudnienia, to na wynagrodzenia zostało przeznaczonych w 2019 r. 43 149 tys. zł, tj. 68% budżetu, dla w sumie 500 zatrudnionych osób, w tym 3 osób tworzących kierownictwo WUG.

Podsumować swoje wystąpienie mogę tak jak mój poprzednik, tzn. że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa za rok 2019 w części 60 – Wyższy Urząd Górniczy. Dziękuję wszystkim za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję, panie prezesie. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Dziękuję, panie przewodniczący. Potwierdzam, że pozytywnie oceniliśmy wykonanie budżetu w części 60. Na podstawie próby wydatków wybranej do kontroli stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. W efekcie zostały osiągnięte cele prowadzonej działalności na rok 2019 w układzie zadaniowym. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała także prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 60 rocznych sprawozdań za 2019 r. Były one sporządzone terminowo, prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową, a przyjęty w Wyższym Urzędzie Górniczym system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny poprawność sporządzonych sprawozdań. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości i w związku z tym nie sformułowano żadnych wniosków pokontrolnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Przepraszam, zanim zaczniemy dyskutować, jeszcze pan poseł Grzegorz Matusiak jako koreferent Komisji. Proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu w części 60 nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. W tym momencie otwieram dyskusję. Nie widzę chętnych do zabrania głosu. Czy jest w związku z tym sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania tej części budżetowej? Jest sprzeciw, a zatem proszę o ponowne wygenerowanie kolejnego głosowania.

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku „za”. Dziękuję. Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie guziczka „przeciw”. Dziękuję. Kto się wstrzymał? Proszę teraz wysłać swoje głosy. Chwilę zaczekamy na wynik głosowania. Następna w kolejności jest Państwowa Agencja Atomistyki.

Mamy już wyniki. Swoje głosy oddało 27 posłów. Za głosowało 15, przeciw 8, 4 się wstrzymało. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 60 – Wyższy Urząd Górniczy. Przechodzimy do części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki. Referuje pan prezes Łukasz Młynarkiewicz. Proszę bardzo.

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki Łukasz Młynarkiewicz:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, informacja z wykonania budżetu państwa za część 68 – Państwowa Agencja Atomistyki za 2019 r. Działania prezesa Państwowej Agencji Atomistyki wynikają z ustawy – Prawo atomowe. W myśl tej ustawy prezes PAA jest centralnym organem administracji rządowej wykonującym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Krótko, jeżeli chodzi o dochody budżetowe. W ustawie budżetowej na 2019 r. dochody zostały zaplanowane w kwocie 360 tys. zł, przy czym główną pozycję planowanych dochodów, tj. 350 tys. zł, stanowiły wpływy z tytułu opłat za egzamin niezbędny do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej. Pozostałe dochody, planowane w wysokości 10 tys. zł, miały pochodzić z tytułu wpływów z kar pieniężnych nakładanych przez prezesa agencji na kierowników jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z pracą w narażeniu na promieniowanie jonizujące.

Jeżeli chodzi o zrealizowane dochody budżetowe, to wyniosły one 395 tys. zł, co stanowiło 109,7% dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej, z czego zrealizowano 373 tys. zł z tytułu opłat za egzamin niezbędny do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, co stanowiło 106,6% dochodów planowanych z tego tytułu. 19 tys. zł uzyskano z tytułu zwrotów i rozliczeń wydatków poniesionych w latach poprzednich, a 3 tys. zł z tytułu kary pieniężnej nałożonej decyzją prezesa agencji, co stanowiło 30% dochodów planowanych z tego tytułu.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetowe, to w ustawie budżetowej na 2019 r. zostały one określone dla Państwowej Agencji Atomistyki w wysokości 32 924 tys. zł. W wyniku zmian dokonanych decyzjami ministra finansów planowane wydatki budżetowe zostały zwiększone o kwotę 1573 tys. zł i wyniosły w sumie 34 497 tys. zł. Zmiany dotyczyły: po pierwsze sfinansowania z rezerwy celowej, poz. 61, wydatków związanych z realizacją zadań objętych programem wieloletnim „Program polskiej energetyki jądrowej” – 1057 tys. zł; środków na pokrycie całorocznych skutków mianowania z dniem 1 grudnia 2018 r. jednego urzędnika agencji oraz pokrycia dodatków Służby Cywilnej wraz z pochodnymi dla trzech urzędników Służby Cywilnej mianowanych z dniem 1 grudnia 2019 r. w łącznej kwocie 16 tys. zł oraz wydatków na uregulowanie brakującej części należnej składki członkowskiej Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu za 2019 r. w wysokości 500 tys. zł.

Jeśli chodzi o zrealizowane wydatki budżetowe, to wyniosły one 34 413 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu po zmianach. 44,7% poniesionych wydatków budżetowych, tj. 15 396 tys. zł, przeznaczono na opłacenie składki członkowskiej Polski do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu. W 2019 r. Państwowa Agencja Atomistyki przekazała składki w wysokości, odpowiednio, 3179 tys. euro i 375 tys. dolarów amerykańskich.

Jeżeli chodzi o zrealizowane wydatki budżetowe w pozycji drugiej, to stanowiły one 52,2% środków, czyli 17 956 tys. zł, i zostały wykorzystane na pokrycie kosztów związanych z realizacją pozostałych zadań Państwowej Agencji Atomistyki. Największe wydatki kwotowo stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi, na które przeznaczono 10 440 tys. zł, tj. 58,1% wskazanej wyżej kwoty. Oprócz tego ok. 10,5% środków PAA wykorzystano na finansowanie zadań służby awaryjnej i punktu kontaktowego działającego w międzynarodowym systemie powiadamiania o awariach jądrowych oraz na prowadzenie monitoringu radiacyjnego kraju.

Przeciętne zatrudnienie w 2019 r. wyniosło 101 etatów. Wydatki majątkowe niezwiązane z realizacją „Programu polskiej energetyki jądrowej” wyniosły 612 tys. zł. Chodziło tutaj przede wszystkim o zakup specjalistycznej aparatury informatycznej. Ponadto Państwowa Agencja Atomistyki uczestniczyła w realizacji „Programu polskiej energetyki jądrowej” i w 2019 r. na tenże program wydatkowano 1061 tys. zł, tj. 3,1% wydatków ogółem. Te środki zostały przeznaczone m.in. na wykonanie niezbędnych ekspertyz i analiz – kwota 47 tys. zł, sfinansowanie programu kształcenia kadr – 206 tys. zł oraz

na przygotowanie PAA do pełnienia funkcji dozoru jądrowego i radiologicznego – kwota 808 tys. zł, w tym zakup stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych w ramach kolejnych etapów projektu dotyczącego rozbudowy systemu stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych za kwotę 599 tys. zł, uruchomienie tychże stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych w terenie, w tym dzierżawa terenu oraz koszty instalacji w łącznej kwocie 185 tys. zł oraz wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi w wysokości 24 tys. zł.

Dodatkowo, jeżeli chodzi o ujęcie realizacji wieloletniego „Programu polskiej energetyki jądrowej” w układzie zadaniowym, to celem działania Państwowej Agencji Atomistyki było przygotowanie PAA do pełnienia roli dozoru jądrowego na potrzeby energetyki jądrowej. Dla pomiaru stopnia realizacji celu tego podzadania używany był miernik liczby szkoleń z zakresu energetyki jądrowej zrealizowanych dla pracowników agencji w osobodniach. Wartość miernika planowana na 2019 r. wynosiła równo 150 lub powyżej. Wartość miernika osiągnięta w 2019 r. wyniosła 394, a więc został on zrealizowany.

Na koniec pragnę wskazać, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki. Mając na uwadze powyższe, zwracam się do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 68. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Przedstawiciel Najwyższej izby Kontroli, proszę bardzo.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Dziękuję, panie przewodniczący. Pierwsze zdanie... Musiałbym powtórzyć za przedmówcą, że wykonanie budżetu w tej części zostało przez NIK zaopiniowane pozytywnie. Chcę jednak zauważyć, że zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli tej części budżetu kontrola dochodów budżetowych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planów dochodów budżetowych z wynikami z ubiegłego roku. Tak wynikało z analizy ryzyka na podstawie wcześniejszych kontroli. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Nie stwierdzono także żadnych innych nieprawidłowości. Wydatki budżetu były wykonane prawidłowo, nadzór prezesa Państwowej Agencji Atomistyki i kontrola nad wykonaniem budżetu, jeśli chodzi o dochody i wydatki, także były prawidłowe. Prawidłowo sporządzane były również wszystkie sprawozdania, które były objęte badaniem, a więc sprawozdanie roczne za 2019 r. oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. W związku z tym ocena NIK była pozytywna, bez formułowania wniosków pokontrolnych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. O koreferat poproszę pana posła Witolda Czarneckiego.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu w 2019 r. w części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki nie budzi zastrzeżeń. W ustawie budżetowej zaplanowano dochody dla tej części w kwocie 360 tys. zł, a wydatki w kwocie 32 924 tys. zł. Jeśli natomiast chodzi o realizację, to dochody zrealizowano w kwocie 395 tys. zł, a wydatki w wysokości 34 413 tys. zł. Limit wydatków budżetowych został na mocy kilku decyzji ministra finansów zwiększony o kwotę 1572 tys. zł, do kwoty 34 496 tys. zł, i został zrealizowany w 99,8%.

Główne wydatki po zmianach. 44,7% poniesionych wydatków, czyli 15 000 tys. zł, przeznaczono na składkę członkowską w Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu. Pozostała część wydatków, ponad 17 000 tys. zł, była przeznaczona na realizację pozostałych zadań agencji. Największe koszty – 10 440 tys. zł – stanowiły wynagrodzenia dla 101 pełnych etatów. Średnie wynagrodzenie w PAA wynosiło 7313 zł. To kwota brutto. Płace w stosunku do poprzedniego roku wzrosły o 8,3%.

Reasumując, proponuję, aby Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych zaopiniowała pozytywnie wykonanie budżetu w części 68 dla Komisji Finansów Publicznych. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Urszula Zielińska (KO):

Mam pytanie odnośnie do zwiększonych wydatków na wieloletni „Program polskiej energetyki jądrowej”. O ile mi wiadomo – proszę skorygować, jeśli się mylę – ten plan nie był uaktualniany od dłuższego czasu. Wydaje mi się, że już minął termin na uaktualnienie tego planu. Proszę mnie poprawić, jeśli się mylę. Pytanie jest następujące: skąd takie kolejne zwiększenie wydatków na ten plan, który wydaje się... Rozumiem, że to wynika z realizacji zadań, ale troszeczkę więcej chciałabym się na ten temat dowiedzieć. Jak te kolejne zwiększanie wydatków na długofalowy PPEJ ma się do ostatnich informacji o wycofywaniu się z planu budowy, chociażby z wiadomości kwietniowych, elektrowni jądrowej i inwestycji w tym kierunku? Bardzo prosiłabym o komentarz w tej sprawie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeżeli mogę prosić, to krótko, a jeżeli trzeba dłuższej odpowiedzi, to może na piśmie, żeby pani poseł była usatysfakcjonowana. To jest rozbudowane pytanie i obawiam się, że odpowiedź będzie bardzo długa. Panie prezesie, bardzo proszę.

Prezes PAA Łukasz Młynarkiewicz:

Dziękuję, panie przewodniczący. W istocie, jeżeli chodzi o „Program polskiej energetyki jądrowej” i jego aktualizację, to nie prezes Państwowej Agencji Atomistyki odpowiada za aktualizację programu, więc nie jestem władny i kompetentny do udzielenia odpowiedzi na to pytanie. Za promocję energetyki jądrowej odpowiada minister klimatu, a nasz udział, jeżeli chodzi o aktualizację programu, jest wtórny.

Jeśli chodzi o wydatki, przynajmniej jeżeli chodzi o 2019 r., to środki z rezerwy celowej były przeznaczone na zakup stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych. Mamy tutaj przykład zdarzenia z tego roku, jak bardzo potrzebna jest rozbudowa sieci stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych. Mam na myśli pożary wokół czarnobylskiej strefy wykluczenia. Dlatego ten wydatek traktujemy jako potrzebny nie tylko w kontekście „Programu polskiej energetyki jądrowej”, lecz także w kontekście zapewnienia właściwej ochrony radiologicznej kraju. Stąd, jeżeli chodzi o zwiększenie, to były przede wszystkim środki przeznaczone na cel, który ma zadanie nie tylko wspierać Państwową Agencję Atomistyki w stopniowym zwiększaniu udziałów w „Programie polskiej energetyki jądrowej”, ale również chodzi o bieżące zadania realizowane przez prezesa PAA, a takim zadaniem jest niewątpliwie bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna kraju.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to 599 tys. zł zostało właśnie przeznaczonych na zakup stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, stacji PMS. Jeżeli pani poseł oczekuje bardziej szczegółowych informacji, to zostaną one udzielone na piśmie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Nie ma. W związku z tym zapytam czy jest zgoda, żeby pozytywnie zaopiniować tę część budżetową? Jest sprzeciw. W takim razie ponownie przygotowujemy się do głosowania. Proszę o wygenerowanie przycisków do głosowania. Już są. Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie zielonego guzika. Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie czerwonego guzika. Dziękuję. Kto się wstrzymał? Zdaje się, że musimy jeszcze chwilę poczekać, bo niektórym chyba wygasły ekrany. Tak się czasami zdarza. Tablety mają określony czas, po którego upływie wygaszają się ekrany. Jeszcze chwilę zaczekamy. Kilka osób nie zdołało oddać głosu.

Zakończyliśmy głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. Informuję, że głosowało 24 posłów. 16 głosów było za, 6 przeciw, 2 głosy wstrzymujące się. Wynik nawet lepszy niż w poprzednim głosowaniu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Przechodzimy do części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. Referuje prezes Prokuraturii Generalnej. Bardzo proszę, panie prezesie.

Wiceprezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Marek Miller:

Szanowni państwo, pozwolę sobie przedstawić wykonanie budżetu za 2019 r. dotyczące Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli chodzi o dochody, to zostały one zaplanowane na poziomie 4560 tys. zł, natomiast zostały zrealizowane na poziomie 6906 tys. zł, co stanowi 153% planu. Dochody uzyskano z dwóch głównych tytułów. Pierwszy tytuł to koszty zastępstwa procesowego, a drugi to opłaty ponoszone przez państwowe osoby prawne za wykonywanie przez prokuratorię zastępstwa procesowego oraz za opinie, które Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej sporządza na rzecz państwowych osób prawnych.

Jeżeli chodzi o wyjaśnienie przyczyn nadwykonania, które mieliśmy w roku 2019, to są one następujące. Planując dochody, musimy próbować oszacować, jakie będą wpływy z tytułu wykonywanego przez nas zastępstwa i sporządzanych opinii prawnych. Tak naprawdę te dochody nie zależą od nas, natomiast zależą od liczby spraw sądowych, które mają państwowe osoby prawne, a także od problemów prawnych, z którymi zwracają się one do Prokuraturii Generalnej. Niestety, planowanie w tym zakresie jest bardzo zgrubne i biorąc pod uwagę, że zmiana ustawy, która wprowadziła zastępstwo państwowych osób prawnych, nie obowiązuje jeszcze od długiego czasu, mamy do czynienia z dość nieprecyzyjnym szacunkiem w tym zakresie. Stąd pewnego rodzaju nadwykonanie. Na szczęście dochody udało się zrealizować w wyższej wysokości, niż to planowano.

Jeśli chodzi o wydatki budżetu państwa w części 74, to pierwotnie na 2019 r. były one planowane na 50 005 tys. zł. Po zmianie planu wydatków wynosiły one 50 909 tys. zł. Te wydatki były ponoszone w trzech głównych grupach: świadczenia na rzecz osób fizycznych – 47 tys. zł, wydatki bieżące – 50 458 tys. zł i wydatki majątkowe – 191 tys. zł. Jak widać, podstawowa grupa wydatków, która wynosiła, jak powiedziałem, 50 458 tys. zł, to wydatki bieżące.

W ramach wydatków bieżących podstawowe znaczenie miały wydatki na wynagrodzenia, było to 31 290 tys. zł, oraz pochodne od wynagrodzeń. Drugą istotną grupę wydatków stanowił zakup usług pozostałych. Na ten cel wyasygnowano 6219 tys. zł. Główne kategorie tych wydatków to usługi prawnicze – 3950 tys. zł. Prokuratoria Generalna w sprawach międzynarodowych ma upoważnienie do tego, żeby zatrudniać kancelarie, ale, jak powiedziałem, tylko w sprawach międzynarodowych. Wszystkie inne sprawy prokuratoria prowadzi samodzielnie. Niektóre sprawy międzynarodowe również prowadzimy samodzielnie, ale w pewnych przypadkach zatrudniamy kancelarie, szczególnie w sprawach, które toczą się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Jak wspomniałem, wydatki na ten cel to prawie 4000 tys. zł. Istotną grupę wydatków stanowiły również opłaty za administrowanie i czynsz za budynki, prawie 3500 tys. zł. Nie posiadamy własnej siedziby. Wynajmujemy siedzibę, a w zasadzie dwie, ponieważ nasze biuro jest podzielone. Jeszcze jedną, dosyć istotną grupę wydatków stanowiły wydatki na podróże służbowe krajowe i zagraniczne. Kosztowały one prawie 700 tys. zł.

Jeżeli chodzi o stan zatrudnienia, to kształtował się on na następującym poziomie: na początku roku 284 osoby, na końcu 2019 r. 281 osób. Nastąpił nieznaczny spadek zatrudnienia. Bardzo proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w zakresie części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 74. Jeśli chodzi o wydatki, to na skontrolowanej próbie stwierdzono rzetelne planowanie oraz celowe i gospodarne realizowanie budżetu po stronie wydatków. Wskazano jednak na jedną drobną nieprawidłowość, a mianowicie w jednym z postępowań protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego zawierał dane niezgodne z dokumentami źródłowymi. Była to jednak drobna nieprawidłowość, niemająca wpływu na ocenę całości działań w tym zakresie.

Dochody budżetu jednostki były realizowane prawidłowo. NIK pozytywnie też zaopiniowała prawidłowość sporządzenia sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 74. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej także nie budził wątpliwości. Zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdawczości. W związku z tym nie formułowano żadnych uwag ani zastrzeżeń i stąd ocena jest pozytywna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. W tym punkcie nie ma koreferatu, zatem otwieram dyskusję. Proszę, pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tylko jedno pytanie, panie prezesie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

To bardzo dużo.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Ile spraw w 2019 r. obsługiwaliście? Krótko mówiąc, ile spraw się toczyło? Oczywiście chodzi o rząd wielkości, żebyśmy wiedzieli ile tych procesów przeciwko Skarbowi Państwa się toczy.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę o odpowiedź.

Wiceprezes PGRP Marek Miller:

Powiem zgrubnie, dokładnej liczby nie podam, natomiast średnia liczba spraw, które są prowadzone przez prokuraturę, to ponad 8 tysięcy spraw przed sądami polskimi i kilkadziesiąt spraw przed sądami obcymi. Są to sprawy różne, od spraw o kwotę 75 tys. zł, bo to jest podstawowa wartość, która powoduje, że prokuratura prowadzi sprawę, po sprawy o wiele miliardów złotych. Nie chcę państwa wprowadzić w błąd, jeżeli chodzi o wolumen kwotowy tych spraw, ale podejrzewam, że to są dziesiątki, jak nie setki miliardów złotych, jeśli chodzi o sprawy, które w tym momencie prowadzi Prokuratura Generalna. Średni przyrost roczny spraw wynosi ok. 3 tys., przy czym oczywiście sprawy też się kończą, więc tak jak powiedziałem, używając kolokwialnego stwierdzenia, na biegu mamy ok. 8 tys. spraw w każdym momencie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. To pokazuje, że ta instytucja była potrzebna. Pamiętam, że kiedy była tworzona, odbywało się wiele dyskusji, po co w ogóle coś takiego tworzyć, a okazuje się, że tutaj wchodzi w grę miliardy.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

(Wypowiedź poza mikrofonem).

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Nie powiedziałem, że nie chcę. Powiedziałem tylko, że jedno pytanie to bardzo dużo. To było z lekkim żartem.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pozytywnej oceny wykonania budżetu przez Prokuraturę Generalną? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię wykonania budżetu Prokuratury Generalnej.

Przechodzimy do pkt 14 – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, bo przypomnę, że Fundusz Inwestycji Kapitałowych omówiliśmy wcześniej... Przepraszam, wcześniej jeszcze mamy w porządku kwestię budżetu wojewodów. Bardzo proszę, Ministerstwo Finansów, pani dyrektor Aleksandra Szwemberg.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Aleksandra Szwemberg:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedstawię wykonanie budżetu państwa w części 85 – Budżety wojewodów ogółem w dziale 100 – Górnictwo i kopalnictwo oraz w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

W dziale 100 zarówno dochody, jak i wydatki są związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze. Dochody zostały zaplanowane w wysokości 424 tys. zł i wykonane w 100%. Dochody zostały zrealizowane w budżetach wojewodów lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego i pochodzą z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego.

Jeśli chodzi o wydatki, to w tym dziale zostały one wykonane tylko w budżecie wojewody śląskiego, w wysokości 693 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach. Powyższe środki zostały przekazane na realizację zadań z zakresu administracji rządowej przez samorządy powiatów oraz samorząd województwa na podstawie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze i zostały wydatkowane na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników realizujących te zadania.

W dziale 900 dochody zostały wykonane w wysokości 4222 tys. zł, co stanowi 133,5% planu po zmianach. Przekroczenie wynika przede wszystkim z wyższych od planowanych wpływów z tytułu kar i grzywien za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska. Od razu też powiem, że kary te stanowią 68% wszystkich dochodów zrealizowanych w tym dziale. Pozostałe dochody w tym dziale pochodzą przede wszystkim z opłat i kar za substancje zubażające warstwę ozonową, ze zwrotów dotacji i odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z najmu i dzierżawy składników majątkowych i z dochodów związanych z realizacją zadań zleconych.

Jeśli chodzi o wydatki w dziale 900, to wykonanie wyniosło 172 472 tys. zł, z czego wydatki bieżące – 154 286 tys. zł. Były one przede wszystkim przeznaczone na działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, w tym na sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników. Łączna kwota wydatków na działalność Inspekcji Ochrony Środowiska wyniosła 147 705 tys. zł, w tym zaplanowano wynagrodzenia w kwocie 112 716 tys. zł. Wynagrodzenia zostały zrealizowane w kwocie 105 982 tys. zł i to były wynagrodzenia osobowe oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne dla członków korpusu Służby Cywilnej i dla osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń.

Pozostałe wydatki w tym dziale dotyczyły usuwania skutków klęsk żywiołowych oraz realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jeśli chodzi o zadania zlecone, to dotyczyły one głównie opracowania ekspertyz w obszarze gospodarki odpadami, opracowania programów ochrony powietrza mających na celu minimalizację skutków szkodliwego działania zanieczyszczeń powietrza, wydatków związanych z opracowaniem programów ochrony środowiska przed hałasem i realizacji innych zadań wynikających z ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach, ustawy o odpadach wydobywczych, ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe w tym dziale, to wyniosły one 18 186 tys. zł i zostały przeznaczone na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – kwota 12 500 tys. zł, na wydatki majątkowe wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, głównie na zakupy inwestycyjne środków transportu oraz sprzętu informatycznego, oraz na gospodarkę ściekową i ochrony wód. Tutaj została zrealizowana inwestycja pod nazwą „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Przeclaw poprzez wymianę urządzeń w stacji uzdatniania wody w Tuszymie wraz z jej termomodernizacją oraz budowę kanalizacji tłocznej w Tuszym-Błonie wraz z budową kanalizacji sanitarnej”.

Bardzo proszę o pozytywne zaopiniowanie budżetów w tej części, w tych działach, i dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę o wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowiec:

Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza uwag do tych dwóch działów ze względu ich na znikomy udział procentowy. Dochody i wydatki w tych dwóch działach, tj. dziale 100 i dziale 900, nie były przedmiotem szczegółowego badania NIK. Przykładowo, dział – Górnictwo i kopalnictwo to jest 0,01% dochodów wojewodów. A jeśli chodzi o dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, to jest to tylko 0,15%. Dlatego nie było to objęte szczegółowym badaniem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. O koreferat poproszę pana posła Piotra Króla.

Poseł Piotr Król (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z tym, że z tego, co wiem, mamy już trochę przekroczony czas, a wystąpienie przedstawicielki Ministerstwa Finansów było w mojej ocenie niezwykle dokładne, to chciałbym tylko prosić Wysoką Komisję o to, aby zaopiniowała pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2019 r. w części 85 – Budżety wojewodów ogółem, dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo oraz dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, panie pośle. Jak zwykle można na pana liczyć.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tylko jedno pytanie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Ależ oczywiście, bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

I to krótkie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Nie ograniczamy.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Interesuje mnie część 85 – Budżety wojewodów, dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, bo zauważam dosyć duże dysproporcje, szczególnie jeżeli chodzi o wydatki majątkowe. Jestem z zachodniopomorskiego, dlatego troszeczkę to mnie razi i chciałem na to zwrócić uwagę. Są duże nakłady, chociażby jeśli chodzi o województwo lubelskie, podkarpackie, pomorskie czy kujawsko-pomorskie, jeżeli weźmiemy pod uwagę wydatki majątkowe. Moje pytanie jest takie: z czego to wynika? Czy to były rzeczywiście jakieś kryzysowe sytuacje? Czy też jest to jakaś świadoma polityka rządu w tym zakresie, że akurat w tych regionach potrzebujemy dzisiaj jakichś większych inwestycji? Mam wrażenie, przynajmniej jeśli chodzi o gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, że środki finansowe są potrzebne wszędzie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie ma. W takim razie, jeżeli pani dyrektor chce udzielić odpowiedzi, to bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej MF Aleksandra Szwemberg:

W tym przypadku, jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to każdy z wojewodów decyduje sam o tym, ile na wydatki majątkowe przeznaczą w danym dziale w ramach swojej kwoty wydatków. Nie dysponuję szczegółowymi informacjami na temat tego, dlaczego w danym wojewódz-

twie jest więcej tego typu wydatków, a w innym mniej. Mogę tylko powiedzieć, że to są autonomiczne decyzje wojewodów, którzy najlepiej znają potrzeby swoich regionów.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej pytań. Proponuję, żeby Komisja zaopiniowała pozytywnie tę część budżetu. Czy jest sprzeciw? Nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywne stanowisko wobec części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów nam podległych.

Kolejnym punktem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pan prezes Bąk. Bardzo przepraszam, ale nie mam zapisanego imienia. Proszę, panie prezesie.

Pełniący obowiązki prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Dominik Bąk:

Dominik Bąk. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zanim przejdę do omówienia najważniejszych obszarów działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2019 r., to chciałbym powiedzieć, że w tymże roku uzyskaliśmy największą kwotę przychodów, prawie 4 800 000 tys. zł, głównie na skutek tego, że realizujemy przychody z tytułu opłaty emisyjnej za wprowadzanie na rynek krajowy paliw, które – można powiedzieć – są przeznaczone na walkę z niską emisją i zanieczyszczeniami powietrza. Z kolei najważniejsze obszary działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które dominowały w 2019 r., jeżeli chodzi o kwoty zaangażowanych środków, to oczywiście wdrażanie projektów z programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”. Realizując działania w tym zakresie, NFOŚiGW podpisał 255 umów na kwotę dofinansowania w wysokości prawie 2 000 000 tys. zł. Łączna wartość inwestycji wyniosła prawie 3 500 000 tys. zł, przy czym trzeba tutaj powiedzieć, że od 1 maja 2016 r. podpisaliśmy ponad 1300 umów na kwotę dofinansowania ponad 19 000 000 tys. zł i łącznej wartości kosztorysowej przedsięwzięć ok. 37 000 000 tys. zł. To jest działanie, które jest niezwykle ważne. Zmierzamy do tego, żeby w pełni wykorzystać alokacje w ramach I i II osi priorytetowej POIS, dla której fundusz jest instytucją wdrażającą.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kontynuował także udzielanie dofinansowania ze środków pozostających w jego dyspozycji, ze środków własnych. Podpisaliśmy dużą liczbę umów, prawie 20 tys., na kwotę 4 200 000 tys. zł przy wartości kosztorysowej przedsięwzięć przekraczającej 10 000 000 tys. zł. W tym oczywiście były umowy na współfinansowanie programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”, na łącznie niewielką kwotę, ale przy dużej liczbie umów uplasowaliśmy program „Mój prąd”. Mieliśmy tutaj prawie 19 tys. decyzji o przyznaniu dofinansowania.

Zacząłem od przychodów i tutaj też poinformuję, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uzyskał przychody z tytułu sprzedaży przyznaných uprawnień do emisji. 20% ze sprzedaży tego pakietu zasililo rachunki NFOŚiGW i w calosci ta kwota, która przekracza 1 000 000 tys. zł, jest przeznaczona na realizację tego programu.

Łącznie ze środków własnych oraz obsługiwanych środków europejskich dokonano w 2019 r. wypłat na prawie 6 600 000 tys. zł, z tego ze środków własnych na ponad 3 500 000 tys. zł i nieco ponad 3 000 000 tys. zł ze środków POIS. To mowa o wypłatach.

Narodowy Fundusz, zgodnie z przepisami ustawy, dokonuje także wpłaty na Fundusz Dróg Samorządowych w wysokości 1 400 000 tys. zł rocznie. Niezwykle ważnym elementem działalności funduszu jest współpraca z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W zasadzie od 2017 r. mamy realizowanych w tym momencie już 8 wspólnych, ogólnopolskich programów, m.in. w zakresie finansowania służb ratowniczych, zmniejszenia zużycia energii w budownictwie czy programu „Czyste powietrze”, który jest realizowany od końca 2018 r. W ubiegłym roku przybyły nam trzy programy. Wznowiony „Program dofinansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, ogólnopolski „Program regeneracji środowiskowej gleb przez ich wapnowanie” i ogólnopolski „Program gospodarki wodno-ściekowej poza aglomeracjami ujętymi w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych”, który cieszy się

niezwykłą popularnością. Za pośrednictwem wojewódzkich funduszy zaalokowaliśmy 710 000 tys. zł na sieci wodociągowe i sieć kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich. Programy uruchomione w minionym roku dotyczą zresztą głównie działalności i finansowania przedsięwzięć na obszarach wiejskich.

Chciałbym powiedzieć także kilka słów na temat programu „Czyste powietrze”, bo tutaj wiadomości są dobre. Powiem nieco szerzej niż tylko o 2019 r., bo program ten zaczął się mniej więcej jesienią 2018 r. i trwa do chwili obecnej. Łącznie w ramach tego programu zostało złożone ponad 143 tys. wniosków na kwotę blisko 3 000 000 tys. zł, w tym wydatki dotacyjne ponad 2 500 000 tys. zł. Podpisaliśmy – mówię my, bo mam na myśli wojewódzkie fundusze i system finansowania ochrony środowiska – ponad 100 tys. umów na kwotę prawie 2 000 000 tys. zł. Do wojewódzkich funduszy na podstawie umów o udostępnieniu środków przekazaliśmy ponad 2 000 000 tys. zł, a jeżeli weźmiemy pod uwagę fakt, że z ulgi termomodernizacyjnej mamy kwotę 3 000 000 tys. zł, to łączne finansowanie przewidziane w programie „Czyste powietrze” przekracza 5 000 000 tys. zł.

Podsumowując, koszty funkcjonowania były niższe, niż zaplanowano. Wyniosły 108 000 tys. zł. Z mojej strony to tyle. Jeżeli będą pytania, postaramy się udzielić na nie odpowiedzi.

W imieniu zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zwracam się do Komisji o wyrażenie pozytywnej opinii na temat realizacji naszego budżetu w 2019 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. O zabranie głosu proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Paweł Trzaskowski:

Dzień dobry państwu. Paweł Trzaskowski, wicedyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, w ocenie NIK wykonanie planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za 2019 r. w zakresie przychodów w kwocie wyższej o ponad 60%, niż planowano, było uzasadnione zmianami w przepisach prawa wprowadzającymi nowe źródła przychodów. Koszty zrealizowano na poziomie o ponad 15% niższym od planu po zmianach i o ponad 50% wyższym od ujętych w ustawie budżetowej. Przypisanie NFOŚiGW nowych zadań i obciążeń finansowych spowodowało zwiększenie kosztów o ponad 200% w porównaniu z rokiem 2018. W efekcie wprowadzenia do realizacji dwóch istotnych społecznie programów, tj. programu „Czyste powietrze” i programu „Mój prąd”, nastąpił wzrost o niemal 25% udziału finansowania bezzwrotnego w strukturze wypłat Narodowego Funduszu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdanie z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym. Sprawozdania zostały sporządzone w terminie, prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dostarcza wiarygodnych danych o przychodach, kosztach i wydatkach majątkowych, a także o związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach w 2019 r. NIK oceniła także pozytywnie rzetelność i wiarygodność ksiąg rachunkowych.

Jednocześnie, w odniesieniu do budżetu zadaniowego, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że stosowane w NFOŚiGW mierniki i ich wartości wynikają z umów o dofinansowanie, więc odpowiadają ponoszonym kosztom w całym okresie wdrażania umowy, tzn. często w układzie wieloletnim. Spora część projektów jest realizowana w układzie wieloletnim i porównywanie osiągniętych wartości mierników z kosztami poniesionymi w danym roku nie jest racjonalne. Ponadto zdaniem NIK problemem jest także niedostosowanie budżetu państwa w układzie zadaniowym do charakteru działania jednostek udzielających pożyczki. Dotyczy to NFOŚiGW, w którym w planie finansowym według tego układu prezentowane są wartości mierników uzyskane w wyniku finansowania zarówno zwrotnego, jak i bezzwrotnego. W związku z powyższym w informacji o wynikach kontroli NIK sformułowała w tym zakresie wnioski do ministra finansów.

Stwierdzone nieprawidłowości były głównie wynikiem niewystarczającej skuteczności systemu kontroli zarządczej. Nieprawidłowości te polegały przede wszystkim na udzieleniu pięciu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro niezgodnie z obowiązującym regulaminem udzielania zamówień w Narodowym Funduszu, a także polegały na nierzetelnej ocenie przez NFOŚiGW zdolności organizacyjnych wnioskodawcy w ramach umowy o dofinansowanie. Kontrola wykazała także, że nie zrealizowano wniosków NIK sformułowanych po kontrolach wykonania budżetu państwa w latach ubiegłych, pomimo przekazania do NIK informacji o ich wdrażaniu, tj. nie zapewniono spójności harmonogramu rzeczowo-finansowego z opisem działań zaplanowanych w ramach zadania „Realizacja ogólnopolskiego programu państwowego monitoringu środowiska”, nie opracowano koncepcji „Elektroniczna usługa umów finansowanych ze środków krajowych”, nieterminowo rozpatrywano wnioski o dofinansowanie, a w systemie informatycznym wykazywano status wniosków niezgodnie ze stanem faktycznym, a także nie zapewniono rozliczania umów pod względem rzeczowym i ekologicznym w terminach określonych w umowach o dofinansowanie przedsięwzięć i w procedurach wewnętrznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. O koreferat poproszę pana posła Wojciecha Zubowskiego. Bardzo proszę.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Moi przedmówcy w zasadzie odnieśli się albo wymienili te wszystkie rzeczy, które ja w moim koreferacie chciałem przedstawić. W tej sytuacji pozostaje mi tylko prosić państwa o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Pan poseł był pierwszy.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Ustąpię miejsca koleżance.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

W takim razie pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Mam pytanie odnośnie do wydatków związanych z programem „Czyste powietrze”. O dofinansowaniach słyszymy z różnych źródeł. Ja przynajmniej od roku słyszę, że one są, ale idą bardzo powoli. W sumie kwota dofinansowania programów „Czyste powietrze” i „Mój prąd” jest na poziomie 3 000 000 tys. zł, jeżeli się nie mylę. Porównując to do założonej – wiem, że ona jest wieloletnia, przewidziana na 10 lat – całościowej kwoty programu „Czyste powietrze” w wysokości 103 000 000 tys. zł, to jest jednak dosyć niski poziom jak na trochę ponad rok funkcjonowania tego programu. Myślę, że panowie się z tym zgodzą. Rozumiem jednak, że to jest nowy program. Stąd moje pytanie: jak państwo przewidują, czy nastąpią jakieś zmiany w programie „Czyste powietrze”, żeby przyspieszyć wsparcie z tego programu, z tych 103 000 000 tys. zł? W przeliczeniu na rok wychodziłoby mniej więcej jakieś 10 000 000 tys. zł. Dzisiaj mamy natomiast niecałe 3 000 000 tys. zł za rok z kawałkiem. Czy są jakieś plany, żeby przyspieszyć, żeby to wzmocnić i żeby plan faktycznie był wdrażany bardziej dynamicznie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Czy pan poseł też ustępuje miejsca pani poseł Lenartowicz?

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

W takim razie bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Jestem z Lewicy, a u nas są dżentelmeni.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Z tymi dżentelmenami na lewicy... Gdybyśmy sięgnęli do historii, to same zbrodnie. Nie odwoływałbym się do tradycji lewicowej kultury. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Mam całą listę pytań i postaram się zadawać je po kolei. Zaczynamy od dużego wzrostu wolnych środków, które są w dyspozycji ministra finansów. Widzimy przecież: z 6 336 998 tys. zł do 9 143 077 tys. zł, a to są pieniądze, które tak naprawdę powinny pracować dla środowiska. Ten wzrost jest bardzo duży i chciałam zapytać o jego przyczynę, aczkolwiek się jej domyślam. To są wolne środki przekazane w zarządzanie lub depozyt ministra finansów. Z tego tytułu część tych środków jest przeznaczana na depozyty *overnight* i depozyty terminowe. Jednocześnie w tabelach finansowych wykazujecie państwo przychody z odsetek z tego tytułu, co jest jakby naturalne. Chciałam zapytać, jak wygląda ta dyspozycja i zarządzanie przez ministra finansów? Czy to państwo decydujecie o tym, gdzie są lokowane te środki i jaki jest z nich dochód? Bo kiedyś tak było, a potem się zmieniło. Jaka jest rola ministra finansów? Czy tylko się cieszy, kiedy tych pieniędzy ma więcej, bo wtedy ma więcej środków do dyspozycji i może nimi obracać, czy ma wpływ na wysokość lokat? To jest pierwsze pytanie.

Następne pytanie dotyczy kosztów zarządzania Funduszem Niskoemisyjnego Transportu. Rozmawialiśmy o tym przy funduszu i biorąc pod uwagę, że tak powiem, nie-szczególną aktywność tego funduszu związaną m.in. z problemami z regulacją, chciałam zapytać, bo wykazujecie państwo 600 tys. zł, które uzyskał fundusz jako górną granicę limitu na zarządzanie, które przekazał ówczesnie minister energii, i brak, bo nie zgodził się na dotychczasowe faktyczne wydatki, plus 267 tys. zł. Ten kontekst małych wydatków z samego funduszu i braku jego aktywności jednak mimo wszystko z kosztami zarządzania tym funduszem budzi ciekawość. Co tak naprawdę było w tym zakresie robione i za co te pieniądze, zwłaszcza że się okazuje, że minister jest jeszcze winien funduszowi 267 tys. zł.

Kolejne pytanie dotyczy kosztów wykonywania zadań. W swoim raporcie NIK m.in. wskazała, że obniżono, tzn. nie zostały wykonane zadania, które, jak się wydawało, były niezwykle pilne. Chciałam zapytać o przyczyny, bo te podawane tutaj budzą wątpliwości. Jeśli na gospodarkę wodną wydaje się mniej, bo Wody Polskie nie mogą sobie poradzić z wykonaniem swoich zadań – i tylko dlatego nie są wykonane te wydatki – to przy pilności tych zadań i ich wadze budzi wątpliwość. Czy tak naprawdę świadczy to o tym, że jednak Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest tak nieudolne, czy jakieś inne okoliczności to spowodowały?

Podobnie z monitoringiem środowiska. Pamiętajmy, że przecież nie tak dawno zmieniany był cały pakiet ustaw odpadowych, między innymi, ale także związanych z jakością powietrza, generalnie z monitoringiem, gdzie były podnoszone i zmieniane regulacje, żeby jednak te nakłady były większe, stosownie do potrzeb. Okazuje się natomiast, że te zmiany ustaw spowodowały zmniejszenie wydatków lub przynajmniej ich opóźnienie. Podobnie jak kwestia doradztwa energetycznego i inne. Mam pytanie o te dziedziny, w których wydatki są mniejsze, a które wydawałyby się priorytetowe, a ponieważ nie stanowią dominującej skali w wydatkach Narodowego Funduszu, więc nie sądzę, aby te ograniczenia były po stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, zwłaszcza że, jak widać, tych wolnych środków mu przybywa.

Jeszcze dodatkowo, właśnie na bazy danych odpadowych, gdzie przesunięcia następowały, a przecież pamiętamy duże emocje na posiedzeniu Komisji, wtedy jeszcze Komisji Środowiska, która tym się zajmowała, gdzie przyspieszenie i rzekomo sprawne budowanie tej bazy ma miejsce, a tu się okazuje, że niestety trzeba stale przesuwac terminy i stąd mniejsze wydatkowanie środków.

Mam jeszcze jedno pytanie, zanim przejdę do kwestii „Czystego powietrza”. Tym razem jest to pytanie do NIK o te nieprawidłowości, które wykazaliście państwo w waszej analizie, które jakby powtarzają pewną regułę, że z jednej strony te nieprawidłowości, które są wykazywane... zawsze wskazuje się jako przyczynę niedostateczną kontrolę zarządczą. Jak pamiętam, to w każdym raporcie NIK jest to podnoszone, w różnych

aspektach, ale z reguły rzecz się do tego sprowadza, co w kontekście tego, że zalecenia NIK nie są wykonywane, co też państwo podkreślacie, budzi niepokój. Podobnie jak wykazanie nieprawidłowości w zakresie dysponowania, wykonywania zamówień publicznych, i to w ściśle określonej dziedzinie, która ma już prawie swoją historię związaną z edukacją ekologiczną *via media* – i to, jak się składa, z reguły zaprzyjaźnione, właściwie o tej samej proveniencji. Chciałam zapytać NIK o szczegóły tych zarzutów.

Teraz przesyłam do programu „Czyste powietrze”. Nie podzielam tu optymizmu prezesa. Chciałabym natomiast pouklądać i przypomnieć pewne kwestie. Ten program, o którym mówiła też koleżanka posłanka Zielińska, 130 000 000 tys. zł, ale skupmy się tylko na dotacjach, bo to budzi największe zainteresowanie. Dotacje to prawie 63 300 000 tys. zł na 10 lat, czyli ponad 6 000 000 tys. zł rocznie. Gdyby przyjąć taką średnią, rozumiemy, że program się rozwija i on będzie rósł, ale na pewno nie jest tak, że na początku będzie 1%, a na koniec nagle zostanie wydana połowa z tych 60 000 000 tys. zł. To jest niemożliwe organizacyjnie. Na pewno możemy obserwować jakąś spójność.

Mamy zatem w założeniach 6 000 000 tys. zł rocznie, średnio, a tymczasem mamy, proszę państwa, nie 3 000 000 tys. zł – liczę bez „Mojego prądu”, bo to są w zasadzie drobne kwestie, a program, jak się wydaje, jest udany. Mamy więc wydanych, zakontraktowanych i przekazanych 613 000 tys. zł, czyli 10% z tych 6 000 000 tys. zł, i to jest w państwa tabelach, ale z tego wypłaconych tylko niespełna 200 000 tys. zł, czyli 3% założonej kwoty. Jaka dynamikę trzeba by uzyskać, żeby rzeczywiście osiągnąć cele programu? Zwłaszcza, że mamy sytuację taką, że sami państwo zakładacie w waszym programie priorytetowym, że wskaźnikiem są 4 mln budynków mieszkalnych, docelowo o optymalnej efektywności energetycznej, a mamy 11 569 co roku. Na 4 mln, czyli ile rocznie?

400 tys. domów miało mieć wymienione źródła ciepła. Mamy 10 708 w tym roku i mamy 5379 źródeł, ale nie wymienionych, lecz w nowych budynkach. Zresztą sami już odstąpiliście od tego rozwiązania. To jednak naprawdę ma się nijak do szans osiągnięcia tych zamierzonych celów, a jak widać po tym, że macie państwo lokowane nadwyżki, to nie jest kwestia pieniędzy. I nie jest to też kwestia, jak piszecie czasami, braku wniosków. Muszę powiedzieć, że materiał sprawozdawczy jest naprawdę... Pozytywnie go odebrałam, bo jest dość szczegółowy i wydaje się... Nie mam wątpliwości co do jego rzetelności, zwłaszcza w porównaniu z projektami, które miałam przyjemność koreferować wcześniej. I tu jest wszystko dokładnie opisane. To nie jest tak, że nie ma wniosków, bo są, w poszczególnych WFOŚ nawet wyliczone. Nie jest tak, że nad tymi wnioskami się nie proceduje. Nawet umowy są w miarę zawierane, czyli przyczyna jest systemowa. Ten program zwyczajnie w takiej formule, i to nie jest już dla nikogo tajemnicą, nie działa. Zamiast zaklinać rzeczywistość, trzeba się naprawdę przymierzyć do tego, żeby go zmienić. Wiem, że w tej chwili jest on w znacznym stopniu uproszczony, ale mimo wszystko więcej realizmu, więcej rzetelnej analizy, propozycji rozwiązań, a mniej chwalenia się.

Owszem, „Mój prąd” to program fajny, ale właśnie przez to, że jest prosty i łatwy, ale trzeba sobie zdać sprawę, że tak naprawdę to jest gadżet. W szerokich założeniach programu „Czyste powietrze” zakładano przecież 600 tysięcy instalacji fotowoltaicznych na domach jednorodzinnych, a w „Moim prądzie” zakłada się już tylko 200 tys., i też z takim określeniem, że tylko 5 tys. zł dotacji, kiedy doskonale wiemy, że instalacja na niedużym domu, która miałaby zaspokoić rzeczywiste potrzeby zaopatrzenia w energię, musi kosztować dużo więcej. Kiedyś to wyliczałam. Dobrze, że obecnie opodatkowanie tych instalacji podatkiem VAT wynosi 8%, bo gdyby było 23%, jak wcześniej albo jak poza dachem mieszkalnym, to dokładnie państwo udzieliłoby obywatelowi pomocy w takiej wysokości, w jakiej dostanie od niego VAT. To się bilansowało do zera przy instalacji, która była realistyczna i sensowna. To nie są moje skromne prawnicze wyliczenia, ale są to wyliczenia ekspertów, nie tylko finansowych, lecz przede wszystkim technicznych.

Tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Mam dwa krótkie pytania. Pierwsze pytanie, panie prezesie: jaka jest rola w tej chwili wojewódzkich funduszy ochrony środowiska? Mam wrażenie, że cały ten system, bodajże od trzech lat, kiedy nastąpiły zmiany i utrata kontroli przez samorządy województw, przestał dobrze funkcjonować. Mówię o roli. Czy to są tylko podwykonawcy państwa zleceń, czy li wojewódzkie fundusze ogłaszają nabory na podstawie waszych, że tak to powiem, programów centralnych, czy też rzeczywiście macie część środków, bo wspominał pan o 2 000 000 tys. zł, które pojawiły się w wojewódzkich funduszach. A więc czy to są środki, które są rozdysponowywane na wojewódzkie fundusze, i tam władze tych funduszy podejmują decyzje, których programy dodatkowo, oprócz tych centralnych, są realizowane. To jest rzecz pierwsza – wasza wizja, jak Narodowy Fundusz i fundusze wojewódzkie powinny funkcjonować, bo mam wrażenie, że tutaj jest duży problem i jakiś dysonans.

Druga rzecz, jeżeli chodzi o te umowy. Jest taka tabelka pokazująca liczbę zawartych umów, jeśli chodzi o finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W 2017 r. to 584, w 2018 r. 312, w 2019 r. zaś 255. Rozumiem, że to jest program operacyjny i w związku z tym liczba umów ze względu na ograniczone środki pewnie może spadać. Ale mam pytanie: czy taka jest rzeczywiście strategia Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i jaki jest stan zaawansowania na koniec 2019 r. realizacji tegoż programu?

I ostatnia kwestia. Jeżeli chodzi o umowy, mamy gigantyczny wzrost, jeśli chodzi o liczbę umów dotyczących finansowania dotacyjnego. Rozumiem, że to są te umowy dotyczące przede wszystkim dotacji na fotowoltaikę, bo to jest skok z 400 czy 500 umów w roku 2018 do 20 tysięcy w roku 2019. W tym kontekście, pani posłanka już to sygnalizowała, kwota prawie 10 000 000 tys. zł, która jest do dyspozycji NFOŚiGW, to – mówiąc krótko – aż żal, że nie ma planu, jak ją mądrze, zdrowo i bezpiecznie wykorzystać na ochronę środowiska. Niestety jest takie wrażenie, że w tej chwili gromadzone są środki na rachunkach bankowych, natomiast za bardzo nie wiadomo, jak je mądrze wydać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Jak widać jest sporo problemów. Pani poseł też je przedstawiła. Program jest bardzo ambitny i wiele jest przed nami do zrobienia, ale... Czy pani poseł chce jeszcze drugi raz dopytać? Dobrze, oczywiście, za moment.

Bardzo dziękuję pani poseł Lenartowicz za wnikliwą analizę. Takich analiz oczekujemy od opozycji, bo to nam pomaga. Proszę, pani poseł Zielińska.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Chciałam dopytać o kwestię wykonania budżetu w układzie zadaniowym. Tutaj jest sporo pozycji, poza programem „Czyste powietrze”, dość niepokojących, w których wykonanie jest na bardzo niskim poziomie. Na przykład monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska. Wiemy, że mamy z tym problem i potrzebujemy wzmocnienia tego monitoringu, a tutaj wykonanie budżetu jest na poziomie 66%. W przypadku gospodarki odpadami jest to tylko 55%, w kształtowaniu bioróżnorodności 49%, w ochronie przyrody i krajobrazu 39%. To są bardzo niepokojące wskaźniki. Dalej nie czytam, ale jest ich sporo właśnie w tym zakresie.

Moje pytanie jest następujące: co jest główną przyczyną tak niskiego wykorzystania środków? Gdzie są blokady? Gdzie są problemy? Jak je państwo widziecie? Co należy zrobić w tym roku i kolejnych latach, żeby ten budżet wykorzystać właściwie na te ważne zadania, które są nam tak bardzo potrzebne? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę pana prezesa o odpowiedź.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, po kolei będę odnosił się do pytań, które padły w tej części naszej dyskusji. Jeżeli chodzi o ocenę tempa wdrażania programów „Mój prąd” i „Czyste powietrze”, to oczywiście pozostają na swoim stanowisku, że nie jest to jedynie

propaganda, ale wyraz dosyć sprawnego działania systemu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Postaram się to uzasadnić.

2 200 000 tys. zł zostało przekazanych do wojewódzkich funduszy. Współpracują one z NFOŚiGW na zasadzie porozumienia i jedynie korzystają z formuły dopuszczalnej w prawie ochrony środowiska, jaką jest udostępnienie środków. Narodowy Fundusz udostępnia środki na cele wskazane w programie i dalej w umowie udostępnienia środków umawiamy się na uzyskanie określonych efektów w ramach ogólnopolskich programów, które realizujemy. Trzeba wyraźnie powiedzieć, że stan środków wojewódzkich funduszy na koniec 2019 r. wynosił 2 500 000 tys. zł bez części, która wynikała z przekazanych środków w ramach realizacji wspólnych programów. Wojewódzkie fundusze są samorządowymi osobami prawnymi i mają całkowitą autonomię w części nieobjętej realizacją wspólnych programów. Tak ujmę to najkrócej. To musi być jasne, że to nie są nasze oddziały, że to nie są jednostki od nas zależne. My realizujemy na podstawie dobrowolnych porozumień organów wojewódzkich funduszy i Narodowego Funduszu oraz wspólnie ogłaszanych programów te przedsięwzięcia, w których przypadku uznajemy, że wspólna realizacja przyniesie lepszy efekt niż oddzielna. Tak jest na przykład z programem „Czyste powietrze”.

Jeżeli chodzi o tempo wdrażania tego programu, to nie będę się odnosił szczegółowo do wyliczeń pani poseł, natomiast powiem tak – w programie „Czyste powietrze” przewidujemy wiele źródeł finansowania. Po pierwsze są to środki NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska, i to mówimy od samego początku. Drugim źródłem finansowania są środki z Unii Europejskiej. 29 maja 2020 r. to jest nasza ostatnia aktywność w tym zakresie. Skierowaliśmy pismo, uczynił to jeszcze pan prezes Piotr Woźny, do ministra funduszy i polityki regionalnej, żeby zabezpieczyć na etapie negocjacji z Komisją Europejską kwotę od 6 do 8 mld euro na realizację programu „Czyste powietrze”. Te dwa filary od samego początku, kiedy komunikujemy ten program, są niezmiennie. One są cały czas te same.

Dodatkowo w tzw. wersji 2.0 programu „Czyste powietrze” przewidujemy, że 40 000 000 tys. zł finansowania zwrotnego to będą środki pochodzące z kredytów bankowych, do których fundusz będzie dopłacał. W przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska jest określona formuła częściowych spłat kapitału kredytów bankowych i z tej formuły chcemy skorzystać. Mamy 40 000 000 tys. zł nie ze 130 000 000 tys. zł, jak zostało powiedziane, lecz ze 103 000 000 tys. zł, tak?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem).

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

No, ale pani poseł... Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to od razu na to odpowiem.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę bardzo.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Pani poseł, w rządowym programie „Czyste powietrze” bardzo wyraźnie wpisaliśmy, że jednym ze źródeł finansowania jest także ulga termomodernizacyjna. Faktem jest, że wycofaliśmy się z nowych budynków z finansowania efektywnych urządzeń grzewczych niskoemisyjnych, bo właśnie jest opracowywana ulga dla budynków nowo budowanych w zakresie dostosowania ich, że tak powiem, do adaptacji do zmian klimatu w obszarze budownictwa jednorodzinnego dla nowych budynków. Tak to wygląda. To jest pewna konsekwencja zdarzeń, to wyprowadzenie z „Czystego powietrza” dofinansowania nowych, efektywnych źródeł ciepła i dalej – zastosowanie ulgi w nowym budownictwie, ulgi budowlanej, związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatu czy dostosowaniem nas wszystkich do zmian klimatu. Jest w tym logika.

Mamy zatem cztery źródła dofinansowania w programie „Czyste powietrze”: środki wojewódzkich funduszy i Narodowego Funduszu, środki pochodzące z ulgi termomodernizacyjnej – to dopisujemy do efektów rządowego programu „Czyste powietrze”, środki zgłoszone, przecież po to był dostosowywany program „Czyste powietrze”, żeby Komii-

sja Europejska i fundusze strukturalne mogły zasilić gospodarstwa domowe w zakresie termomodernizacji i wymiany nieefektywnych źródeł ciepła – i czwarte źródło finansowania, czyli zaangażowanie banków, wynikające zresztą wprost z raportu Banku Światowego i Komisji Europejskiej, tzn. przygotowanego na zlecenie Komisji Europejskiej, bo taki był porządek rzeczy.

Podsumowując ten wątek, powiem jeszcze, że w obecnej wersji programu mamy uruchomiony podstawowy poziom dofinansowania rzeczywiście na 30%, bo okazało się, że z kwoty zaproponowanej w pierwszej wersji, na 53 tys. zł, większość wniosków obejmowała kwotę od 17 do 18 tys. zł. W związku z tym dostosowaliśmy podstawowy poziom dofinansowania do oczekiwania, jakie wynikało ze złożonych stu kilkudziesięciu tysięcy wniosków. W opracowaniu jest drugi, podwyższony poziom dofinansowania 60%, który będzie realizowany wspólnie z gminami, m.in. toczy się proces legislacyjny w zakresie umożliwienia gminom wydawania zaświadczeń służących realizacji „Czystego powietrza”. Toczy się także rozmowy z bankami o schemacie procesu – tutaj głównym aktorem są wojewódzkie fundusze, które będą bezpośrednio współpracować z bankami w zakresie obsługi kredytów z częściową spłatą rat zobowiązań zaciąganych przez osoby fizyczne. A więc ten program ma bez wątpienia szansę na to, że w ciągu 10 lat 103 000 000 tys. zł, i to nie jest fikcja ani propaganda... Dzisiaj, po kilku miesiącach działania tego programu, mamy już, lekko licząc, ok. 5 500 000 tys. zł w fazie wykonawczej.

To, o czym mówiła pani poseł, powiedzmy 11 tys. wniosków, to są te inwestycje, które się zakończyły. One zostały zrealizowane. Proszę mi wybaczyć, ale uważam, że nieuprawnione jest porównywanie programu „Mój prąd” i programu „Czyste powietrze”. Zainstalowanie paneli na dachu to jest jednak coś innego niż wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, wykonanie termomodernizacji i wymiana źródła ciepła. To przedsięwzięcie po prostu dłużej trwa. A zatem o tym, czy realizujemy nasze plany, świadczy to, ile zawieramy umów. Oczywiście może być tak, że część osób te umowy wypowie albo je zwiąże, ale to jest bardzo nieduża część wniosków. Szkodowość w „Prosumencie”, zdaje się, w programie, który był zbliżony, stosowany wcześniej, ale o dużo mniejszym zakresie, była 2–3% w przypadku banków. To są twarde dane. W związku z tym tutaj nie powodów, żeby było inaczej. Uważam zatem, że powinniśmy posługiwać się liczbą zawartych umów jako miernikiem realizacji tego programu.

Odniosę się też oczywiście do pytania pana posła a propos zmniejszającej się liczby umów w programie operacyjnym „Infrastruktura i środowisko”. Lwia część tych umów została zawarta w pierwszym okresie programowania. Najpierw zawieramy umowy, realizujemy przedsięwzięcia, a później je rozliczamy, czyli jesteście już... 2020 r. to jest ten moment, kiedy kończymy kontraktować. Realizujemy, a w zasadzie jesteście w trakcie realizacji, i za chwilę będziemy rozliczać te projekty, bo perspektywa finansowa w zakresie rozliczenia projektów kończy się w 2023 r. Odcinamy i kończymy perspektywę. Tak było z poprzednią, tak będzie i z tą. W „Czystym powietrzu” jesteście dopiero na początku tej drogi. Dopiero zaczynamy podpisywać... To znaczy zaczynamy – podpisaliśmy 100 tys. umów. Część z tych umów już się skończyła, a część sukcesywnie się kończy. Jak spotkamy się na następnym posiedzeniu Komisji, to na pewno tych umów będzie odpowiednio więcej, bo to też nie wychodzi poza obszar jednego roku. Spodziewamy się tutaj dużego przyrostu.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Chciałabym ad vocem, panie przewodniczący.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Ja także.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Wolałbym, żeby pan prezes skończył, ale dobrze, proszę bardzo.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Panie prezesie, ja się zupełnie z panem zgadzam. Pan mówi o liczbach i ja też mówię o liczbach, tylko ja mówię o tym, że my oceniamy realizację planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska za 2019 r. w kontekście założonych planów

i wskaźników, natomiast nie oceniamy życzeń czy nawet planów na przyszłość. Pan oczywiście powiedział prawdę. Ten program ma duże szanse, ale my dziś nie mówimy o szansach, tylko o realizacji planu za 2019 r. I to opiniujemy. Tylko tyle chciałam dodać. Te wszystkie usprawnienia i propozycje, o których pan dzisiaj mówił, są także zgłaszane przeze mnie osobiście od początku istnienia tego programu. Dobrze, że w tej chwili je realizujecie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę, panie prezesie.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Dziękuję bardzo. Oczywiście, mówiąc o 100 tys. podpisanych umów, mówię już o wykonaniu. To nie jest fikcja. To są umowy zawarte z osobami fizycznymi.

Jeżeli chodzi o to, dlaczego utrzymujemy środki na rachunkach BGK i w depozycie u ministra finansów, to oczywiście wynika to z przepisów wprowadzonych w 2011 r. Od 2011 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska jako jednostka sektora finansów publicznych ma obowiązek utrzymywać środki na rachunkach.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem).

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Proszę?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę pozwolić skończyć panu prezesowi i miałbym jeszcze jedną uwagę – dzisiaj rozpatrujemy wykonanie budżetu, nie dyskutujemy o programie, ale jak rozumiem, to jest wieloletni program, który się dopiero rozpędza i jest odpowiednio modyfikowany. Pierwsze oceny spowodowały, że pewne rzeczy trzeba zmienić. Sądzę, że te 100 000 000 tys. zł zostanie spożytkowanych wcześniej niż w ciągu 10 lat i będziemy jeszcze dokładać kolejne pieniądze z następnej perspektywy. Jak pani poseł słusznie zauważyła, program nie był doskonały od początku, jest poprawiany, ale jak on się tak będzie rozpędzał, a procesy inwestycyjne budowy domów to nie jest przecież jeden rok, to jest plan wieloletni, to podejrzewam, że będziemy z tego programu bardzo zadowoleni. To wykonanie jest i tak na sporym poziomie, choć, tak jak powiedziałem, może nie na miarę naszych oczekiwań. Na pewno jednak w kolejnych latach zapowiedziane i przeprowadzone już zmiany sprawią, że program okaże się bardzo skuteczny. I tyle. Wykonanie w pierwszym roku nie mogło być jakieś astronomiczne, bo i założenia wieloletnich programów, szczególnie związanych z inwestycjami w klimat, są takie, że efektów oczekuje się po jakimś czasie, nie od razu. Może w takim razie zostawmy tę dyskusję, bo pewnie i tak zrobimy specjalne posiedzenie Komisji poświęcone temu tematowi, ponieważ klimat został włączony do naszej Komisji, a ministerstwo zostało dopiero stworzone. Na pewno będziemy się tym zajmować, a dzisiaj skupmy się na wykonaniu budżetu.

Mam prośbę, aby nie przedłużać dyskusji, ponieważ jesteśmy już po czasie i powinniśmy w zasadzie zakończyć posiedzenie Komisji. Nie jest to w żadnym razie ograniczanie możliwości państwa wypowiedzi. Jak powiedziałem, bardzo doceniam uwagi pani poseł, która w paru miejscach znalazła rzeczy, które już zostały poprawione albo które jeszcze trzeba poprawić, ale to tak jest. Jak się coś rodzi, to nie jest od razu doskonałe.

Proszę, panie prezesie, ale z uprzejmą prośbą o możliwe skracanie udzielanych odpowiedzi. Jeśli jest taka potrzeba, to można szczegółowej odpowiedzi udzielić na piśmie. Jak powiedziałem, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska na pewno będziemy się zajmować na specjalnym posiedzeniu Komisji.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Postaram się oczywiście skrócić moje odpowiedzi.

Jeżeli chodzi o koszty obsługi FNT, to są to głównie wynagrodzenia osobowe i część kosztów dostosowujących nas do funduszu celowego, którego zarządzającym był NFOŚiGW. Jak powiedział dzisiaj pan minister Ireneusz Zyska, w tym momencie ogłosiliśmy trzy nabory i mamy nadzieję, że to będzie realizowane w formule zobowiązania

wieloletniego. Usprawni nam to działanie. Łatwiej jest wydawać środki na podstawie programu Narodowego Funduszu niż na podstawie rozporządzenia.

W kosztach realizacji zadań rzeczywiście pojawiają się wydatki związane z ochroną wód – i tutaj wspominałem o tym programie poza aglomeracjami, dedykowanym dla samorządów, realizowanym wspólnie z wojewódzkimi funduszami. Chodzi tutaj o to, że chyba po nowelizacji ustawy z 2018 r., po wejściu w życie nowego prawa wodnego, pozostawiono nam część opłat za korzystanie ze środowiska, za wprowadzanie ścieków do wód, do ziemi, a pobór wód przesunięto do Wód Polskich. W zasadzie mamy wyłączoną gospodarkę wodną, natomiast ochrona wód, gospodarka wodno-ściekowa pozostała w funduszu i na tej podstawie realizujemy te zadania.

Było jeszcze pytanie pana posła dotyczące finansowania dotacyjnego i wzrostu liczby umów. Oczywiście tak. To jest spowodowane tymi drobnymi, krótkimi umowami związanymi z montażem paneli fotowoltaicznych.

Jeżeli natomiast chodzi o budżet zadaniowy, to chciałbym powiedzieć, że to jest przykład zestawienia niedoskonałego. On nie pokazuje, po pierwsze, całego spektrum naszego działania. On reprezentuje na przykład tylko... Tak jak dziś mówiliśmy, to był dobry przykład. Jest 11 tysięcy domów po termomodernizacji, z wymienionym źródłem ciepła, ale w zestawieniu mamy pokazane wyłącznie umowy zakończone, które następują z różnym okresem zapadalności. Słuszna była zresztą uwaga Najwyższej Izby Kontroli odnośnie do tego, że często te harmonogramy nie współgrają z realizacją. Podejmujemy działania w tym kierunku, aby mobilizować beneficjentów do tego, żeby umowy kończyć w takim terminie, na jaki się umówiliśmy, ale realizacja to jest realizacja i zawsze występują opóźnienia.

Z naszej strony to chyba tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Jeszcze jedno króciutkie pytanie, bo dyskutujemy o budżecie. Zarządzaliście Funduszem Niskoemisyjnego Transportu. Do sierpnia kwota 600 tys. zł pokrywała koszty zarządzania funduszem, zresztą Najwyższa Izba Kontroli również zwraca na to uwagę. Po sierpniu ponosiliście koszty, ale one nie zostały wykazane w sprawozdaniu tegoż funduszu. Przypomnę, że tam są koszty w kwocie 600 tys. zł, które zostały poniesione. Pytanie jest takie: co się z tą kwotą prawie 300 tys. zł stanie dalej? W tej chwili wychodzi na to, że wydaliście środki z budżetu Narodowego Funduszu, nie mając do tego podstawy i nie mając refundacji. Czy w tej sprawie zostały już podjęte jakieś działania? Rozumiem, że ministerstwo czy też fundusz wam tych środków nie zapłacił.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę bardzo.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Wysoka Komisjo, szanowny panie pośle, tutaj rzeczywiście jest tak, że wydatkowaliśmy środki do określonej kwoty wskazanej w sprawozdaniu. Następnie wszelkie zadania, które realizowaliśmy, bo nikt nie zdjął z nas obowiązku wykonywania zadań zarządzającego Funduszem Niskoemisyjnego Transportu, pokryliśmy ze środków funduszu podstawowego i oczywiście wystąpiliśmy do ministra klimatu o to, abyśmy mogli refinansować te wydatki z funduszu, a teraz po zmianach już z wieloletniego zobowiązania dotyczącego finansowania Funduszu Niskoemisyjnego Transportu.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Jaka jest odpowiedź?

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Jeszcze jej nie mam.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

To tylko zwracam na to uwagę.

Pełniący obowiązki prezes NFOŚiGW Dominik Bąk:

Ale to nie jest tak, że my o tym nie wiemy. Przewidujemy instrument refinansowania części poniesionych kosztów z Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, który stanie się zobowiązaniem wieloletnim. To będzie taki ogólny mechanizm, który pozwoli to uczynić. Oczywiście mówimy o kosztach uzasadnionych i związanych bezpośrednio z realizacją FNT. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne pytania?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Miałam jeszcze pytanie do NIK.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Rzeczywiście. Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Paweł Trzaskowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Istotnie, jak wskazała pani poseł, wielokrotnie wskazywaliśmy w swoich raportach na niewystarczająco skuteczny system kontroli zarządczej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku omawianej kontroli nadal są związane z tym niewystarczająco skutecznym systemem, w tym z ustalaniem nieefektywnych i nieadekwatnych mechanizmów tej kontroli.

Jeżeli chodzi natomiast o szczegóły nieprawidłowości dotyczących zamówień publicznych, to w ramach jednego zamówienia dotyczącego zakupu czasu antenowego i audycji przygotowywanej z udziałem NFOŚiGW wyłoniono wykonawcę w trybie negocjacji na podstawie przepisu wewnętrznego regulaminu Narodowego Funduszu, jednak w ramach tego zamówienia zawarto umowę na zakup czasu antenowego oraz publikację treści na łamach jednego tygodnika, portalu ekonomicznego i miesięcznika ekonomicznego, a takie działanie było niezgodne z kolejnym przepisem wewnętrznej regulacji NFOŚiGW, ponieważ publikacji materiałów na łamach czasopism dokonuje się na podstawie procedury rozeznania rynku, a nie tylko negocjacji z jednym wykonawcą.

W przypadku kolejnego zamówienia dokonano z kolei nierzetelnego rozeznania rynku przy szacowaniu wartości zamówienia. Na etapie szacowania kosztów porównano je do kosztów działań antenowych w radiu o zasięgu ogólnopolskim, podczas gdy wykonawcą tego zadania było radio o zasięgu znacznie mniejszym, lokalnym. Zasięg tego radia obejmował tylko Warszawę i Kraków.

W przypadku trzech kolejnych zamówień nie sporządzono i nie złożono pisemnych wniosków do osoby uprawnionej, podczas gdy zgodnie z regulaminem zamówień Narodowego Funduszu w przypadku zamówień o wartości od 2 tys. zł do 30 tys. euro włącznie procedurę udzielania zamówienia rozpoczyna się poprzez złożenie przez kierownika samodzielnej komórki organizacyjnej pisemnego wniosku do osoby uprawnionej.

Tak przedstawiają się szczegóły, jeżeli chodzi o nieprawidłowości związane z udzielaniem zamówień publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że pozytywnie zaopiniowaliśmy... Jest sprzeciw. Proszę posłów o przygotowanie się do głosowania, a obsługę o wygenerowanie możliwości głosowania.

Czy wszyscy się już zalogowali? Jeszcze nie wszyscy. Zaczekam na państwa, aż się zalogujecie, ale przystąpię do procedury głosowania, bo już jesteśmy w dużym niedoczasy, a jeszcze ciągle mamy do omówienia punkt dotyczący tematów pracy Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania części budżetowej Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie zielonego guzika. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Z zakończeniem głosowania zaczekamy do momentu udanego zalogowania się przez panią poseł. Dziękuję bardzo. Teraz czekamy na wyniki.

Zakończyliśmy głosowanie i mamy już wyniki. Informuję, że głosowało 26 posłów. Za oddano 15 głosów, przeciw 9, 2 osoby się wstrzymały od głosu. Stwierdzam, że Kom-

sja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Szanowni państwo, przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku dziennego... Najmocniej przepraszam, ale się pospieszyłem. Musimy jeszcze wybrać posła sprawozdawcę, który przedstawi Komisji Finansów naszą opinię. Chciałem przyspieszyć pracę, bo mamy opóźnienie, ale obowiązują określone zasady. Proponuję, żeby posłem sprawozdawcą została pani poseł Iwona Arent. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Iwona Arent (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pani poseł? Nie widzę. Uznaję zatem, że Komisja przychyliła się do tego wniosku i pani poseł będzie nas reprezentować na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Przechodzimy do drugiego punktu porządku dziennego – rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r. Szanowni państwo, pozwolę sobie odczytać te tematy, bo wiem, że nie wszyscy członkowie Komisji je otrzymali. Mają je państwo znajdujący się na sali, ale posłowie, którzy uczestniczą w posiedzeniu za pośrednictwem internetu, nie otrzymali tych tematów. Szybko przeczytam te tematy i później zaproponuję głosowanie nad każdym kolejnym tematem. Jesteśmy już bardzo opóźnieni, więc pozwolę sobie w tej formie ustalić, co skierujemy do badania przez NIK.

Propozycje tematów Temat pierwszy – Przebieg procesu inwestycyjnego i podejmowane decyzje przez organy państwa oraz spółki Skarbu Państwa dotyczące budowy Elektrowni Ostrołęka wraz z określeniem nakładów finansowych i zobowiązań finansowych zaciągniętych na realizację inwestycji. Przystępujemy do głosowania. Proszę przygotować system. Uprzejmie proszę o niewyłączanie tabletów. Mam nadzieję, że teraz wszystko pójdzie już bardzo sprawnie. Udało się wszystko wygenerować. Głosujemy. Kto jest za skierowaniem do planu pracy NIK odczytanego przeze mnie wniosku? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie zielonego guziczka. Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Proszę o przesłanie głosów. Czekaemy na wyniki. Są jakieś kłopoty z łączami. Za chwilę podam wyniki tego głosowania i zarządę następne. W tej chwili czekamy na wyniki głosowania nr 3.

Głos z sali:

Może przyjmijmy przez aklamację.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Przez aklamację nie możemy, bo i tak musimy głosować, tylko że wtedy będzie jedno głosowanie, a nie cztery.

Głos z sali:

To może zapytać, czy jest sprzeciw.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Brak sprzeciwu może być jakimś rozwiązaniem. Czekamy nadal na ogłoszenie wyniku. Ja go znam. Wynik jest 12 do 11, czyli ten pierwszy wniosek przepadł. W takim razie, jak nie usłyszę sprzeciwu, to przyjmiemy tę analizę inwestycji przez PSE i to będzie jeden pozytywny. Dalej jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska. Dzisiaj mieliśmy dość wnikliwą analizę, więc to też nie. I mamy dalej... To już mamy pana posła Koniecznego i pani poseł Zielińskiej.

Czy z panią Zielińską możemy się jakoś dogadać? Proponowałbym, żeby tę gospodarkę, inicjatywę Trójmorza, Funduszu Trójmorza, zostawić. Jeżeli pani wycofałaby dwa, to byśmy to poprowadzili. Ten jeden wniosek.

Jeżeli chodzi o Polski Fundusz Rozwoju, to jest to po pierwsze w trakcie, a po drugie oni dopiero wchodzi w największe wypłaty. Jest więc sens ich skontrolować w przyszłym roku za ten rok, bo w poprzednim roku nie było... Ta kontrola byłaby taka... W trakcie programu, który nawet nie ma rocznego okresu. Z tego punktu widzenia... I tak samo z tymi wyborami. To też... Bez sprzeciwu byśmy natomiast przyjęli tę gospodarkę finansową, a te wycofamy.

Zdaje się, że z panem Koniecznym ciągle nie mamy łączności. Jeśli chodzi o jego wnioski, to są one wszystkie z zakresu...

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Jestem już dostępny, jeżeli to w czymś pomoże.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Wszystko mieści się w zakresie jednej tematyki. Nie bardzo tutaj jest miejsce na jakąkolwiek próbę kompromisu, bo to jest właściwie jeden temat, tylko rozpisany na trzy.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

To może zaproponuję wspomniany kompromis.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Proszę, panie pośle.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Prawdę mówiąc, przyznam, że bardzo mi zależy, żeby pochylić się przede wszystkim nad kwestią sposobu zarządzania w Polskich Liniach Lotniczych LOT. Te informacje, które dochodzą, dotyczą kilku bardzo niepokojących rzeczy. Po pierwsze, to jest kwestia relacji pracowniczych, kwestia sposobu zatrudniania pilotów na zasadach kontraktów B2B, które są sprzeczne zarówno z międzynarodowymi regulacjami dotyczącymi lotnictwa, jak i z polskim Kodeksem pracy. Jest kwestia gospodarności, czyli chociażby zasadności podejmowanych decyzji i tego, jak funkcjonuje baza LOT-u w Budapeszcie, zakupu condora itd. Jest bardzo dużo tematów, które wymagają wnikliwego zbadania.

Wydaje mi się, że rozsądnym kompromisem byłaby po prostu akceptacja tego wniosku i zgodzenie się, że jest potrzeba, żeby przyjrzeć się temu, jak jest zarządzany narodowy przewoźnik. Szczególnie, że najprawdopodobniej dojdzie do upadłości LOT-u i warto zobaczyć jak znaleźliśmy się w tej sytuacji, bo kwestia pandemii i COVID to jest tylko jeden z elementów.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, jest problem z systemem. To informacja od pana informatyka. Mam więc pytanie, czy będziemy próbować jakoś odzyskać ten system, czy wierzyć państwo, że mamy większość i ten wniosek nie przeszedł.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

Może to można pokazać.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

No właśnie nie można, bo coś się zacięło. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to po prostu uznamy... To jest. Na komputerze to jest. Można, że tak powiem, zobaczyć, jak i kto głosował, ale niestety nie możemy tego wyświetlić. Jest pewien problem. Nie ma sprzeciwu, a więc rozumiem, że przyjmujemy.

Zostanie nam tylko to jedno głosowanie. Proponowałbym, żeby było tylko jedno głosowanie, bo to są wszystkie wnioski dotyczące LOT-u i właściwie to jest jedna kontrola, a nie trzy. Czy można wygenerować w systemie do głosowania przyciski? Jeśli tak, to będzie ostatnie głosowanie. Nie będziemy głosować po kolei, tylko łącznie, bo to jest jeden temat: PLL LOT.

Na razie na ekranie jeszcze nic nowego się nie ukazało. Chwilkę zaczekamy.

Proszę państwa, u mnie już się wygenerowały przyciski. Czy wszyscy państwo macie już wyświetlone guziczki? Jeśli tak, to zarządzam głosowanie. Kto jest za skierowaniem wniosków pana posła Macieja Koniecznego w sprawie PLL LOT? Proszę o naciśnięcie zielonego guziczka „za”. Kto jest przeciw? My jesteśmy przeciw. I kto się wstrzymał? Proszę o wysłanie oddanych głosów. Czekamy na wyniki.

Szanowni państwo, głosowało 26 osób. Za 10 głosów, przeciw 15, wstrzymała się jedna osoba, czyli wniosek nie przeszedł. Dziękuję państwu bardzo.

Proszę państwa, w trakcie posiedzenia była mowa o sytuacji na Śląsku, więc myślę, że to wyczerpało zapotrzebowanie na informację o tamtym regionie. Na tym wyczerpał się porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Wszystkim bardzo dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.